

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1999.01.06)

Pakeitimų eilė nuo 1997 m. spalio 16 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 85(1), 199(4),
306(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 134, 135 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO 135(1), 135(2), 135(3), 135(4) STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-540, 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 313 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 11, 26, 35, 49, 54,
55, 207, 231, 231(2), 231(3), 232(1), 232(2), 232(4), 232(5), 232(6),
234, 234(1), 234(2), 234(3), 234(4), 236, 285, 287, 288, 289, 290,
294, 295, 312 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 132(1), 214(1),
312(1), 321(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 62(1), 71
STRAIPSNIAIS IR 8(1), 24, 25, 26, 35, 49, 54(1), 89 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-725, 98.05.05, Žin., 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 270 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 35, 54, 54(1), 131(1),
227(2), 234, 234(1), 294, 295, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO 227(3) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO AŠTUONIOLIKTUOJU
SKIRSNIU "KARO NUSIKALTIMAI" (333-344 STRAIPSNIAI), 8(1), 24, 25, 26,
35, 49, 295 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO, 219 IR 261 STRAIPSNIŲ
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-820, 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 199(2) STRAIPSNIO PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 25, 32, 35, 45, 47(1),
53(1), 54, 55, 131, 239, 241, 242, 306, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO BEI PAPILDYMO 131(3), 310(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-954, 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 232 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 22, 24, 42, 43, 49, 50,
54(1), 71, 75, 105, 227(1), 227(3) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMAI:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 105 STRAIPSNIO
SANKCIOJE NUMATYTOS MIRTIES BAUSMĖS ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMASIS KODEKSAS**

BENDROJI DALIS

PIRMASIS SKYRIUS
BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų paskirtis

Lietuvos Respublikos baudžiamieji įstatymai turi tokią paskirtį:
1) uždrausti veikas, kurios padaro esminę žalą asmens, valstybės
ar visuomenės interesams arba kelia grėsmę tokiai žalai atsirasti;
2) tiksliai apibrėžti, kokios veikos pripažystamos
nusikalstima;

3) nustatyti nusikalstamų veiku pavojingumo pobūdį bei laipsni
ir jas atitinkančias bausmes;

4) saugoti asmenis ir visuomenę nuo nusikalstamu késinimusi
grasinant kriminalinėmis bausmėmis ir nustatyti pagrindus, kuriais
remiantis baudžiami nusikalstusieji asmenys norint juos pataisyti.

2 straipsnis. Neteko galios.

3 straipsnis. Baudžiamosios atsakomybės pagrindai

Asmuo gali būti baudžiamas tik tuo atveju, jeigu jo padarytos veikos baudžiamumas buvo nustatytas įstatymo, įsigaliojusio iki nusikaltimo padarymo.

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako ir baudžiamas tik toks frzinis asmuo, kuris kaltas nusikaltimo padarymu, tai yra tyčia ar dėl neatsargumo padaré baudžiamojo įstatymo numatyta veika.

Nusikalstama veika padarę asmuo gali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybén tik tuo atveju, jeigu šios veikos padarymo metu galima buvo iš jo reikalauti įstatyma atitinkančio elgesio.

Niekas negali du kartus būti baudžiamas už vieną ir tą patį nusikaltimą.

Niekas negali būti pripažintas kaltu nusikaltimo padarymu, taip pat negali būti nuteistas kriminaline bausme kitaip, kaip teismo nuosprendžiu pagal įstatymą.

4 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas Lietuvos Respublikoje padarytų veikų atžvilgiu

Visi asmenys, padarę nusikaltimus Lietuvos teritorijoje, atsako pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Lietuvos teritorija suprantama visa teritorija ir gelmés valstybés sienų ribose, taip pat teritoriniai vandenys ir oro erdvė virš jų.

Nusikaltimo padarymo vieta yra ta vieta, kurioje asmuo veiké ar galéjo ir privaléjo veikti, arba ta vieta, kurioje kilo baudžiamojo įstatymo numatytos pasekmés. Bendrininkų nusikaltimo padarymo vieta yra ta, kur buvo šis nusikaltimas padarytas, o jeigu bendrininkas veiké kitoje vietoje - tai jo veikimo vieta.

Padarius tą patį nusikaltimą Lietuvos teritorijoje ir kitos valstybés teritorijoje, nusikaltimas laikomas padarytu Lietuvos teritorijoje, jeigu Lietuvos teritorijoje nusikaltimas buvo pradėtas ar baigtas arba jam užkirstas kelias.

Pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus atsako taip pat asmenys, padarę nusikaltimus orlaiviuose, jūrų ar upių laivoose, kurie buvo su Lietuvos vėliau ar Lietuvos skiriamaisiais ženklais už Lietuvos Respublikos ribų.

Užsienio valstybių diplomatinių atstovų ir kitų jiems prilygintų asmenų baudžiamosios atsakomybés klausimas, šiemas asmenims padarius nusikaltimą Lietuvos teritorijoje, sprendžiamas diplomatiniu būdu.

5 straipsnis. Neteko galios.

6 straipsnis. Patraukimas baudžiamojon atsakomybén už nusikaltimus, padarytus užsienyje

Lietuvos piliečiai ir nuolatos Lietuvoje gyvenantys asmenys be pilietybés už nusikaltimus, padarytus užsienyje, atsako pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus.

Kiti asmenys, padarę užsienyje nusikaltimus, gali būti traukiami baudžiamojon atsakomybén pagal Lietuvos Respublikos įstatymus tik tuo atveju, jei padaryta veika pripažištama nusikaltimu ir yra baudžiamas pagal nusikaltimo padarymo vietas ir Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, traukiamas baudžiamojon atsakomybén pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus, tačiau abiejose šalyse šis nusikaltimas

baudžiamas skirtingai, nusikaltusiam asmeniui skiriama bausmė, numatyta švelnesnio įstatymo.

Padarės nusikaltimą užsienyje, asmuo netraukiamas baudžiamojon atsakomybėn, jeigu jis:

1) visiškai atliko užsienyje teismo paskirtą bausmę;

2) užsienio valstybės įsiteisėjusi teismo nuosprendžiu buvo išteisintas, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės arba bausmė nebuvo paskirta dėl senaties ar kitais toje šalyje numatytais teisiniams pagrindais.

7 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas laiko atžvilgiu

Veikos nusikalstamumą ar baudžiamumą nustato įstatymas, galiojęs šios veikos padarymo metu. Nusikalstamos veikos padarymo laiku pripažystamas veikimo (neveikimo) laikas. Nusikaltimo padarymo laiku pripažystamas baudžiamojo įstatymo numatyta pasekmų atsiradimo laikas tuo atveju, jei kaltininkas norėjo, kad pasekmés atsirastų kitu laiku.

Įstatymas, panaikinantis veikos nusikalstamumą, sušvelninantis bausmę arba kitokiu būdu palengvinantys veiką padariusiojo asmens teisine padėti, turi grįztamają galią, tai yra taikomas asmenims, padariusiems atitinkamą veiką iki tokio įstatymo įsigaliojimo, taip pat attiekantiems bausmę bei turintiems teistumą.

Įstatymas, nustatantis veikos nusikalstamumą, griežtinantis bausmę arba kitaip sunkinančius veiką padariusio asmens teisine padėti, neturi grįztamosios galios.

Medicininio ir auklėjamojo poveikio priemonės skiriamos tos, kurios yra nustatytois teismo sprendimo priėmimo metu.

7¹ straipsnis. Nusikaltelių išdavimas

Užsienio piliečiai, padarę nusikaltimus, išduodami atitinkamoms valstybėms remiantis tarptautinėmis ir tarpvalstybinėmis sutartimis, o jeigu tokiu sutarčiu néra - vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

Lietuvos Respublikos pilietis, padarės nusikaltimą, negali būti išduotas užsienio valstybei.

Užsienio piliečiai neišduodami, jeigu jų veikos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus nelaikomos nusikaltimais.

Asmenys už veikas, dėl kurių jie buvo persekiojami užsienyje ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymus jiems buvo suteikta prieglobočio teisė, nebaudžiami pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus ir neišduodami užsienio valstybėms.

ANTRASIS SKYRIUS NUSIKALTIMAS

8 straipsnis. Nusikaltimo sąvoka

Nusikaltimu laikoma baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika (veikimas arba neveikimas), kuria késinamas i Lietuvos Respublikos visuomeninę santvarką, jos politinę ir ekonominę sistemas, nuosavybę, i piliečių asmenybę, politines, darbines, turtines ir kitas jų teises ir laisves, taip pat kitokia baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika, kuria késinamas i Lietuvoje nustatyta teisétvarka.

Néra nusikaltimas toks veikimas arba neveikimas, kuris formaliai kad ir turi kurios nors baudžiamojo įstatymo numatytois veikos požymius, bet dėl mažareikšmiškumo néra pavojingas.

^{8¹} straipsnis. Sunkaus nusikaltimo sąvoka

Sunkiaus nusikaltimais laikomos šio straipsnio antrojoje dalyje išvardytos tyčinės veikos, sukeliančios padidintą pavoju visuomenei.

Sunkūs nusikaltimai yra: itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai (62-71 straipsniai), piktaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), masinės riaušės (78 straipsnis), nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar ju slėpimas (82⁽¹⁾ straipsnis), susisiekimo kelių ir transporto priemonių sužalojimas (85 straipsnis), tyčinis nužudymas (104-106 straipsniai), tyčinis sunkus kūno sužalojimas (111 straipsnis), išžaginimas (118 straipsnis), įkaitu paémimas (131⁽¹⁾ straipsnis), prekyba žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), itin piktybinis chuliganizmas (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamas susivienijimas (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro aktas (227⁽³⁾ straipsnis), neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas (232⁽⁴⁾ straipsnis), lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽⁵⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamuju medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas ir realizavimas (234 straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimas (234⁽¹⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimas (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivių nuvarymas (249⁽²⁾ straipsnis), įsakymo nevykdymas sunkinančiomis aplinkybėmis (251 straipsnio 2 dalis), pasipriešinimas viršininkui (253 straipsnis), smurto veiksmai prieš pavaldinį (254 straipsnis), krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytu taisyklių pažeidimas itin sunkinančiomis aplinkybėmis (256 straipsnio 3 dalis), neteisėtas įsakymas (257 straipsnis), tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas sunkinančiomis aplinkybėmis (264 straipsnis), žūvančio karo laivo palikimas sunkinančiomis aplinkybėmis (268 straipsnio 2 dalis), vagystė, padaryta įsibraunant į gyvenamają patalpą, ir vagystė, padaryta stambiu mastu (271 straipsnio 3 ir 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievertavimas (273 straipsnis), sukčiavimas stambiu mastu (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu (275 straipsnio 3 dalis), turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis), kyšio priėmimas (282 straipsnis), kišimasis į kvotėjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veiklą sunkinančiomis aplinkybėmis (298 straipsnio 3 dalis), laisvės atėmimo ištaigu darbo dezorganizavimas sunkinančiomis aplinkybėmis (303 straipsnio 2 dalis), naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas (310 straipsnio 5 ir 6 dalys), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas (310⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinkybėmis (312⁽¹⁾ straipsnio 3 dalis), pinigu plovimas (326 straipsnis), netikru pinigu ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton (327 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas (333 straipsnis), okupuotos valstybės civilių trėmimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais (335

straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), draudžiamą karo ataka (337 straipsnis), civilių ar karo belaisvių prievartinis panaudojimas priešo ginkluotosiose pajégose (338 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybių grobstumas (339 straipsnis), uždraustą karo priemonių naudojimas (340 straipsnis).

Straipsnio pakeitimai:

- Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)
Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)
Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)
Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)
Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

9 straipsnis. Nusikaltimo padarymas tyčia

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia, jeigu ji padariusis asmuo suprato pavojingą visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatę pavojingas visuomenei jo pasekmes ir jų norėjo.

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia ir tuo atveju, kai ji padariusis asmuo suprato pavojingą visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatę pavojingas visuomenei jo pasekmes ir, nors nenorėjo šių pasekmiu, samoningai leido joms kilti.

10 straipsnis. Nusikaltimo padarymas dėl neatsargumo

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo, jeigu ji padariusis asmuo numatę, kad jo veikimas arba neveikimas gali sukelti pavojingas visuomenei pasekmes, bet lengvabūdiškai tikėjosi, kad jų bus išvengta.

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo ir tuo atveju, kai ji padariusis asmuo nenumatę, kad gali kilti tokios pasekmės, nors turėjo ir galėjo jas numatyti.

11 straipsnis. Nepilnamečių atsakomybė

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako asmenys, kuriems prieš padarant nusikaltimą yra suėjė šešiolika metų.

Asmenys, kurie padaro nusikaltimą turėdami nuo keturiolikos iki šešiolikos metų amžiaus, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik už tyčinius veiksmus, galinčius sukelti traukinio katastrofa (85 straipsnis), nužudymą (104-107, 109 straipsniai), tyčinius kūno sužalojimus, sutrikdžiusius sveikata (111-113 straipsniai ir 116 straipsnio 2 dalis), išžaginimą (118 straipsnis), piktybinį arba itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 ir 3 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą (232⁽²⁾ straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą (234⁽¹⁾ straipsnis), vagystę (271 straipsnis), plėšimą (272 straipsnis), turto sunaikinimą ir sužalojimą tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis).

Straipsnio pakeitimai:

- Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

12 straipsnis. Nepakaltinamumas

Neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus toks asmuo, kuris, darydamas pavojingą visuomenei veiką, buvo nepakaltinamumo būsenoje, tai yra nebegalėjo suprasti savo veiksmų esmės arba jų valdyti dėl chroninės psichinės ligos, laikino psichinės veiklos sutrikimo,

silpnaprotystės ar kitokios patologinės būsenos. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, numatytos šio kodekso 59 straipsnyje.

Nebaustinas taip pat toks asmuo, kuris padarė nusikaltimą, būdamas pakaltinamumo būsenoje, bet, prieš teismui priimant nuosprendį, susirgo psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės arba jų valdyti. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, o pasveikęs jis gali būti baustinas.

12¹ straipsnis. Neteko galios.

13 straipsnis. Girto ar apsvaigusio nuo narkotinių ar toksinių priemonių asmens atsakomybė už padarytą nusikaltimą

Asmuo, kuris būdamas fiziologiškai girtas ar apsvaigės nuo narkotinių ar toksinių priemonių padarė nusikaltimą, nuo baudžiamosios atsakomybės neatleidžiamas.

Asmuo, prieš savo valią nugirdytas ar apsvaigintas ir dėl to neviškai sugebėjęs suvokti savo daromos veikos, baudžiamas švelniau arba gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už padarytą veiką.

14 straipsnis. Būtinoji gintis

Néra nusikaltimas toks veikimas, kuris nors ir formaliai atitinka Baudžiamajame įstatyme numatytos veikos požymius, tačiau padarytas esant būtinajai ginčiai, tai yra ginant save, kita asmeni, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo késinimosi, jei tuo nebuvo peržengtos būtinosisios ginties ribos.

Žmogus turi teisę i būtinają gintį nepriklausomai nuo to, ar jis turėjo galimybę išvengti késinimosi arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios organus.

14¹ straipsnis. Būtinosisios ginties ribų peržengimas

Būtinosisios ginties ribų peržengimas yra aiškus gynybos neatitikimas késinimosi pobūdžiui ir pavojingumui.

Nelaikomas būtinosisios ginties ribų peržengimu veikimas, kurio metu besikésinančiajam padarytas lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, materialinė žala.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės toks veikimas, kai būtinosisios ginties ribos buvo peržengtos dėl didelio sumišimo ar didelio išgasčio, kurį sukélé késinimasis, arba ginantis nuo išibrovimo į būstą.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės būtinosisios ginties riba peržengimas, jeigu besikésinančiajam padaryta žala dėl neatsargumo.

Tais atvejais, kai būtinosisios ginties ribų peržengimas užtraukia baudžiamąjį atsakomybę, gali būti skiriama švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė (45 straipsnio 3 dalis).

14² straipsnis. Asmens, padariusio nusikaltimą, sulaikymas

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės veiksmai, kai vejantis, sustabdant, neleidžiant ištrūkti ar kitais veiksmais aktyviai vengiančiam sulaikymo nusikaltimą padariusiam asmeniui padaroma materialinė žala, lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, o sulaikant nusikaltimo vietoje asmeni, padariusi tyčinių nužudymą, - sunkus kūno sužalojimas, jeigu kitaip jo nebuvo galima sulaikyti.

Atremiant nusikaltima padariusio asmens pasipriešinimą, ji sulaikant, galioja taisyklės, nustatytos būtinajai ginčiai.

15 straipsnis. Būtinasis reikalingumas

Néra nusikaltimas toks veikimas, kuris kad ir atitinka baudžiamojos įstatymo numatytose veikose požymius, bet padarytas būtinojo reikalingumo būklėje, tai yra siekiant pašalinti pavoju, gresiantį Lietuvos valstybės interesams, visuomenės interesams, to asmens ar kitų piliečių asmenybei arba teisėms, jeigu šis pavojujus tomis aplinkybėmis negalėjo būti pašalintas kitomis priemonėmis ir jeigu padarytoji žala yra mažiau reikšminga, negu išvengtoji žala.

15¹ straipsnis. Kelio užkirtimas organizuotos grupės veiklai

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, kuris būdamas organizuotos grupės nariu dalyvavo grupės daromuose nusikaltimuose, tačiau prisipažino apie dalyvavimą tokioje nusikalstamoje veikoje ir suteikė teisėsaugos organams vertingos informacijos, kurios pagrindu buvo užkirstas keliais organizuotos grupės veiklai arba jos nariai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Šio straipsnio pirmoji dalis netaikoma asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinių nužudymą, arba kai toks atleidimas nuo atsakomybės jau buvo jam taikytas. Taip pat tokios grupės organizatoriuui.

16 straipsnis. Atsakomybė už rengimąsi padaryti nusikaltimą ir už pasikėsinimą padaryti nusikaltimą

Rengimus padaryti nusikaltimą laikomas priemonių arba įrankių suieškojimas ar pritaikymas arba kitoks tyčinis sudarymas salygų nusikaltimui padaryti.

Pasikėsinimu padaryti nusikaltimą laikomas tyčinis veikimas, kuriuo tiesiogiai siekiama padaryti nusikaltimą, jeigu nusikaltimas nebuvo pabaigtas dėl priežasčiu, nepriklausančiu nuo kaltininko valios.

Bausmė už rengimąsi padaryti nusikaltimą ir už pasikėsinimą padaryti nusikaltimą skiriama pagal įstatymą, numatantį atsakomybę už tą nusikaltimą. Skirdamas bausmę, teismas atsižvelgia į kaltininko padaryta veiksma pavojingumo visuomenei pobūdį ir laipsnį, į nusikalstamo ketinimo įvykdymo laipsnį ir į priežastis, dėl kurių nusikaltimas nebuvo pabaigtas.

17 straipsnis. Savanoriškas atsisakymas nuo nusikaltimo padarymo

Asmuo, savo noru atsisakęs pabaigti nusikaltimą, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik tuo atveju, jeigu jo faktiškai padarytoje veikoje yra kito nusikaltimo sudėtis.

18 straipsnis. Bendrininkavimas

Bendrininkavimu laikomas tyčinis bendras dviejų ar daugiau asmenų dalyvavimas nusikaltimo padaryme.

Nusikaltimo bendrininkais, greta vykdytojų, laikomi organizatoriai, kurstytojai ir padėjėjai.

Vykdytoju laikomas asmuo, betarpiskai padaręs nusikaltimą. Organizatorium laikomas asmuo, organizavęs nusikaltimo padarymą ar vadovavęs jo padarymui.

Kurstytoju laikomas asmuo, palenkęs kita asmenių padaryti nusikaltimą.

Padėjéju laikomas asmuo, padéjės padaryti nusikaltimą, duodamas patarima, nurodymą, teikdamas priemonių arba šalindamas kliūtis, taip pat asmuo, iš anksto pažadėjės paslėpti nusikaltėli, nusikaltimo padarymo įrankius ir priemones, nusikaltimo pėdsakus ar daiktus, igytus nusikalstamu būdu.

Teismas, skirdamas bausmę, turi atsižvelgti į kiekvieno iš bendrininkų dalyvavimo nusikaltimo padaryme laipsnį ir pobūdį.

19 straipsnis. Slėpimas

Iš anksto nepažadėtas nusikaltėlio slėpimas, taip pat nusikaltimo padarymo įrankių ir priemonių, nusikaltimo pėdsakų ar nusikalstamu būdu igytų daiktų slėpimas užtraukia atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

20 straipsnis. Nepranešimas

Nepranešimas apie tikrai žinomą rengiamą ar padarytą nusikaltimą užtraukia baudžiamają atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

TREČIASIS SKYRIUS BAUSMĖ

21 straipsnis. Bausmė ir jos paskirtis

Kriminalinė bausmė yra valstybės prievertos priemonė, skiriama teismo apkaltinamuoju nuosprendžiu asmeniui, padariusiam nusikaltimą, ir apribojanti nuteistojo teises bei laisves visuomenės interesais.

Kriminalinės bausmės paskirtis:

- 1) sulaikyti asmenis nuo nusikaltimų padarymo;
  - 2) nubausti nusikaltimą padariusi asmeni;
  - 3) atimti ar apriboti nuteistajam galimybes daryti naujus nusikaltimus;
  - 4) siekti, kad asmenys, atlikę bausmę, laikytusi valstybėje galiojančių įstatymų ir nedarytų naujų nusikaltimų.
- Bausme nesiekiant daryti fizinių kančių arba žeminti žmogaus orumo.

22 straipsnis. Bausmių rūšys

Asmeniui, pripažintam kaltu padarius nusikaltimą, gali būti skiriama pagrindinės ir papildomos bausmės.

Pagrindinės bausmės yra šios:

- 1) laisvės atėmimas iki gyvos galvos;
- 2) laisvės atėmimas;
- 3) pataisos darbai be laisvės atėmimo;
- 4) bauda.

Asmeniui už vieną nusikaltimą gali būti skiriama tik viena pagrindinė bausmė.

Šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais gali būti skiriama dvi pagrindinės bausmės.

Kartu su pagrindinėmis bausmėmis nuteistiesiems gali būti skiriama papildomos bausmės:

- 1) turto konfiskavimas;
- 2) bauda;
- 3) atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbtį tam tikra darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Nuteistajam gali būti skiriama ne daugiau kaip dvi papildomos bausmės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

23 straipsnis. Neteko galios.

24 straipsnis. Laisvės atémimas iki gyvos galvos

Laisvės atémimas iki gyvos galvos yra pagrindinė bausmė, teismo skiriama baudžiamoji įstatymo numatytais atvejais.

Laisvės atémimo iki gyvos galvos bausmė neskiriama asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo momentu nebuvo suėjė 18 metų.

Asmenys, kurie nuteisti laisvės atémimu iki gyvos galvos, laikomi kalėjime atskirai nuo nuteistųjų laisvės atémimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

25 straipsnis. Laisvės atémimas

Laivės atémimas yra pagrindinė bausmė, teismo skiriama baudžiamoji įstatymo numatytais atvejais. Laisvės atémimas nustatomas nuo 3 mėnesių iki 20 metų, o skiriant bausmę, kai neatlikus bausmés padaromas naujas nusikaltimas (43 straipsnis), - iki 25 metų. Jeigu straipsnio sankcijoje laisvės atémimo bausmés trukmė nustatyta 3 ir daugiau metų, tai skiriant šią bausmę nepilnamečiui, jos minimumas skaičiuojamas nuo pusės minimalaus bausmés dydžio, numatyto šio kodekso straipsnio, pagal kuri teisiamas nepilnametis, sankcijoje. Laisvės atémimo bausmė asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo metu nebuvo suėjė 18 metų, negali viršyti 10 metų.

Laisvės atémimo laikas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.

Atlikti laisvės atémimo bausmę teismo nuosprendžiu skiriama pataisos darbų kolonijose-gyvenvietėse, bendrojo, sustiprintojo ir griežtojo režimu kolonijose arba kalėjime, taip pat bendrojo ir sustiprintojo režimu auklėjimo darbų kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbų kolonijose skiriama vyrams:

pirmą kartą nuteisiams laisvės atémimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems nusikaltimus dėl neatsargumo;

pirmą kartą nuteisiams laisvės atémimu ne daugiau kaip penkeriems metams už nesunkius tyčinius nusikaltimus, būtent: neteisėta aborto padaryma (124 straipsnio 2 ir 3 dalys), vengima išlaikyti vaikus (125 straipsnis), palikima pavojingoje gyvybei padėtyje (128 straipsnio 2 dalis), šmeižimą (132 straipsnis), įžeidimą (133 straipsnio 2 dalis), statybos taisyklių pažeidimą (215 straipsnis), neteisėta statybinių medžiagu igijimą (216 straipsnis), įvaikinimo paslapties pagarsinimą (217⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), melaginga paliudijimą (218 straipsnis), įtraukimą nepilnamečio į nusikalstamą veikla arba girtavimą (241 straipsnio 2 dalis), sukčiavimą be sunkinančių aplinkybių (274 straipsnio 1 dalis), turto pasisavinimą arba iššvaistymą be sunkinančių aplinkybių (275 straipsnio 1 dalis), piktnaudžiavimą tarnyba (285 straipsnis), tarnybinių suklastojima (289 straipsnis), melaginga pranešimą apie nusikaltimą (291 straipsnis), melaginga iškundimą asmens (292 straipsnis), melagingus parodymus, išvadas, paaiškinimus ir vertimus (293 straipsnis), nepranešimą apie nusikaltimą (294 straipsnis), falsifikuota prekių gaminimą sunkinančiomis aplinkybėmis (309 straipsnio 2 dalis), vartotojų apgaule (311 straipsnis), tyčinių

bankrota (315 straipsnis), pramoninių šnipinėjimą (317 straipsnis), apgaulingą apskaitos vedima (323 straipsnis), neteisingų duomenų apie pajamas pateikimą (324 straipsnis), neteisėtą medžiojimą (330 straipsnis), neteisėtą žvejyba ar retų ir nykstančių vandens gyvūnų gaudymą (331 straipsnis), Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymų pažeidima (332 straipsnis) - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems tyčinius nusikaltimus;

pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu už nesunkius tyčinius nusikaltimus, išskyrus nurodytus šio straipsnio 4 dalies 3 pastraipoje, - bendrojo režimo kolonijose;

pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu už sunkius nusikaltimus - sustiprintojo režimo kolonijose;

nuteisiams už itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir už karo nusikaltimus (333-339 straipsniai), pirmiau atlikusiems laisvés atémimo bausmę ir pripažintiems itin pavojingais recidivistais, - griežtojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbą kolonijose skiriama moterims:

pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems nusikaltimus dėl neatsargumo; pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies trečiojoje pastraipoje, - kolonijose-gyvenvietėse asmenims, padariusiems tyčinius nusikaltimus; kitoms nuteisiams laisvés atémimu moterims - bendrojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę auklėjimo darbų kolonijose skiriama:

nepilnamečiams, pirmą kartą nuteisiams laisvés atémimu, taip pat nepilnametėms - bendrojo režimo kolonijose;

nepilnamečiams, pirmiau atlikusiems laisvés atémimo bausmę, - sustiprintojo režimo kolonijose.

Atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį ir pavojingumo laipsni, kaltininko asmenybę ir kitas bylos aplinkybes, teismas, nurodydamas priimto sprendimo motyvus, gali paskirti atlikti laisvés atémimo bausmę: pirmą kartą nuteistiems už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, taip pat už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies trečiojoje pastraipoje, - bendrojo režimo pataisos darbų kolonijose; kitoms nuteistiems laisvés atémimu, bet nepripažintiems itin pavojingais recidivistais, - bet kurios rūšies pataisos darbų kolonijose, išskyrus kolonijas-gyvenvietes; nuteistiems nepilnamečiams - bendrojo režimo auklėjimo darbų kolonijose vietoj sustiprintojo režimo koloniju.

Laisvés atémimas, ištisai ar iš dalies atliktinas kalėjime, gali būti paskirtas:

itin pavojingiems recidivistams;

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metų, padarė itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir karo nusikaltimus (333-339 straipsniai);

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metų, padarė kitus sunkius nusikaltimus, nuteisiams už juos laisvés atémimu daugiau kaip penkeriems metams.

Asmenys, nuteisti pagal šio kodekso 227 straipsnį, laisvés atémimo bausmę atlieka ištisai kalėjime.

Paskirtą nuteistajam pataisos darbų įstaigos rūšį pakeičia teismas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

25¹ straipsnis. Neteko galios.

26 straipsnis. Itin pavojingas recidyvistas

Itin pavojingu recidyvistu gali būti teismo nuosprendžiu pripažištamas:

1) asmuo, kuris pirmiau buvo nuteistas laisvės atėmimu už itin pavojaus valstybinį nusikaltimą (62-70 straipsniai), banditizmą (75 straipsnis), tyčinių nužudymą (104 ir 105 straipsniai), išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba jeigu tai sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą nepilnametės arba mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), iškaitu paémimą (131¹ straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203¹ straipsnis), radioaktyvių medžiagų grobimą (234 straipsnis), orlaivio nuvarymą (249² straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys), netikra pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton sunkinančiomis aplinkybėmis (327 straipsnio 2 dalis) ir vėl padarė kuri nors iš šių nusikaltimų, už kuri jis nuteisiamas laisvės atėmimu ne mažiau kaip penkeriems metams;

2) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile du kartus nuteistas laisvės atėmimu už itin pavojaus valstybinį nusikaltimą (62-71 straipsniai), piktnaudžiavimą oficialiai igaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmą (75 straipsnis), masines riaušes (78 straipsnis), tyčinių nužudymą (104 ir 105 straipsniai), tyčinių sunkų kūno sužalojimą (111 straipsnis), išžaginimą (118 straipsnis), iškaitu paémimą (131⁽¹⁾ straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203⁽¹⁾ straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamą susivienijimą (227⁽¹⁾ straipsnis), asmens terorizavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (227⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), neteisėta psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimą, išsigimą, laikymą, gabėjimą, siuntimą, pardavimą ar kitokių platinimą sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), taip pat juo grobimą sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), lenkima vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padaryta nepilnamečio atžvilgiu (232⁽⁵⁾ straipsnio 3 dalis), neteisėta šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamuju medžiagų nešiojimą, laikymą, išgimimą, gaminimą, realizavimą ir per davimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234 straipsnio 2 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234⁽¹⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), radioaktyvių medžiagų grobimą (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimą (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivio nuvarymą (249⁽²⁾ straipsnis), vagystę sunkinančiomis aplinkybėmis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), plėšimą (272 straipsnis), turto prievaravimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys), sukčiavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (274 straipsnio 2 ir 3 dalys), turto pasisavinimą arba iššvaistymą sunkinančiomis aplinkybėmis (275 straipsnio 2 ir 3 dalys), kyšio priėmimą (282 straipsnis), netikru pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton (327 straipsnis), operacijų su pinigais ar vertybiniiais popieriais taisyklių pažeidimą (329 straipsnis), karo nusikaltimą, numatyta 333-340 straipsniuose, ir vėl padarė kuri nors iš šių nusikaltimų, už kuri jis nuteisiamas laisvės atėmimu daugiau kaip trejiems metams;

3) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile tris ar daugiau kartų nuteistas laisvės atėmimu už piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis), arba už nusikaltimus, suminėtus šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte, ir vėl padarė piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis) arba kuri nors iš šio straipsnio pirmosios dalies

2 punkte suminėtų nusikaltimų, už kurių jis nuteisiamas laisvės atémimu;

4) asmuo, kuris, atlikdamas laisvės atémimo bausmę už kurių nors iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 ir 3 punktuose suminėtų nusikaltimų, vėl padarė tyčinį nusikaltimą, už kurių jis nuteisiamas laisvės atémimu ne mažiau kaip penkeriems metams.

Spręsdamas asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, teismas atsižvelgia į kaltininko asmenybę, padarytų nusikaltimų pavojingumo laipsnį, jų motyvus, nusikalstamu ketinimą jvykdymo laipsnį, į dalyvavimo padarant nusikaltimus laipsnį bei pobūdį ir kitas bylos aplinkybes. Teismo sprendimas turi būti motyvuotas nuosprendyje.

Sprendžiant asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, neatsižvelgiama į teistumą už nusikaltimą, kurių jis padarė, būdamas jaunesnis kaip aštuoniolikos metų amžiaus, taip pat į teistumą, kuris yra panaikintas arba išnykės įstatymo nustatyta tvarka.

Asmens pripažinimas itin pavojingu recidyvistu panaikinamas, panaikinant jo teistumą.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsniai. numatantys atsakomybę už itin pavojingo recidyvisto padarytus nusikaltimus, taikomi tais atvejais, kai asmuo įstatymo nustatyta tvarka buvo pripažinta itin pavojingu recidyvistu iki šio nusikaltimo padarymo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

27 straipsnis. Neteko galios.

28 straipsnis. Neteko galios.

29 straipsnis. Pataisos darbai be laisvės atémimo

Pataisos darbai be laisvės atémimo skiriami nuo dviejų mėnesių iki dvejų metų ir atliekami pagal teismo nuosprendį nuteistojo darbovietėje.

Pataisos darbų laikas skaičiuojamas mėnesiais.

Nuteisus pataisos darbais be laisvės atémimo, iš nuteistojo uždarbio į valstybės pajamas daromos teismo nuosprendžiu nustatyto dydžio išskaitos nuo penkių iki dvidešimt procentų uždarbio. Pataisos darbų atlikimo laikas neiskaitomas į darbo stažą.

Jeigu nuteistasis pataisos darbais be laisvės atémimo. atlikdamas bausmę, sąžiningai dirbo ir pavyzdingai elgési, tai, jam atlikus bausmę, teismas visuomeninių organizacijų ar darbo kolektyvo prašymu gali pataisos darbų atlikimo laiką įskaityti į darbo stažą.

Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės, amžiaus ar kitų priežasčių negali atlikti pataisos darbų, teismas turi teisę šią bausmę pakeisti bauda - skaičiuojant vieną MGL baudos už du pataisos darbų mėnesius arba lygtinai atleisti nuo bausmės prieš terminą.

Pataisos darbai be laisvės atémimo kariams pakeičiami laikymu daboklėje iki dviejų mėnesių.

Jeigu asmuo, nuteistas pataisos darbais be laisvės atémimo, piktybiškai vengia atlikti bausmę, teismas gali neatbūtaji pataisos darbų laiką pakeisti laisvės atémimo bausme tam pačiam laikui.

Pataisos darbų be laisvės atémimo atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

30 straipsnis. Atėmimas teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla

Atėmimas teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla yra papildoma bausmė, teismo skiriama baudžiamojos išstatymo numatytais atvejais. Taip pat teismo nuožiūra.

Teismas savo nuožiūra skiria atėmimą teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla tais atvejais, kai nusikaltimas padaromas kaltininko darbinės veiklos srityje arba piktnaudžiaujant jam suteikta teise, ir, atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį, teismas prieina prie išvados, jog nuteistajam negalima paliki teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Atėmimas teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtí tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla nustatomas nuo 1 iki 5 metų.

31 straipsnis. Neteko galios.

32 straipsnis. Bauda

Bauda yra piniginė nuobauda, teismo skiriama kaip pagrindinė ar papildoma bausmė baudžiamojos išstatymo numatytais atvejais.

Bauda kaip pagrindinė bausmė gali būti skiriama nuo 100 iki 1000 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio, o už savanaudiškus nusikaltimus - nuo 200 iki 50000 MGL dydžio. Nepilnamečiams bauta kaip pagrindinė bausmė gali būti skiriama nuo 10 iki 500 MGL dydžio.

Bauda kaip papildoma bausmė gali būti skiriama nuo 10 iki 500 MGL dydžio, o nepilnamečiams - nuo 5 iki 200 MGL dydžio.

Baudos dydis už padarytą nusikaltimą išstatymo sankcijoje nenustatomas. Jis nustato teismas skirdamas bausmę. Nustatydamas baudos dydį, teismas atsižvelgia į padaryto nusikaltimo pavojingumą, nusikaltimu padaryta žala bei kaltininko materialinę padėtį. Savanaudiškų nusikaltimų atveju baudos, kaip pagrindinės bausmės, dydis negali būti mažesnis, nei nustatyti neteisėtos finansinės, ūkinės ar komercinės veiklos mastai, neteisėtai laikomų, gabenamų ar realizuojamų prekių vertė ar nuslėptų iplaukų ar padarytos turtinės žalos dydis, tačiau neviršijant maksimalios baudos dydžio sumos, numatyto šio straipsnio antrojoje dalyje.

Jei asmuo vengia savanoriškai sumokėti baudą, kuri paskirta kaip pagrindinė bausmė, ir nėra galimybė išieškoti ja priverstinai, teismas per šio kodekso 50 straipsnyje nustatyta laika gali pakeisti baudą laisvės atėmimu. Bauda keičiama laisvės atėmimu santykliu viena laisvės atėmimo diena už vieno MGL bautą, tačiau ne daugiau kaip 90 dienų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

33 straipsnis. Neteko galios.

34 straipsnis. Neteko galios.

34¹ straipsnis. Neteko galios.

35 straipsnis. Turto konfiskavimas

Turto konfiskavimas yra papildoma bausmė, teismo privalomai skiriama už šiuos nusikaltimus: genocidas (71 straipsnis), piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos

Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas (82⁽¹⁾ straipsnis), tyčinis nužudymas dėl savanaudiškų paskatų (105 straipsnio 8 punktas), įkaitų paémimas (131⁽¹⁾ straipsnis), prekyba žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), strateginių prekių ir technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos (214⁽¹⁾ straipsnis), nusikalstamas susivienijimas (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro aktas (227⁽³⁾ straipsnis), padarytas iš savanaudiškų paskatų, neteisėtas psychotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, išgijimas, laikymas, gabėjimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psychotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas (232⁽²⁾ straipsnis), lenkimas vartoti psychotropines ar narkotines medžiagas (232⁽⁵⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimas (234⁽²⁾ straipsnis), vagystė (271 straipsnio 2, 3, 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievertavimas (273 straipsnis), sukčiavimas (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas (275 straipsnio 3 dalis), kyšio priémissas (282 straipsnis), neteisėto atlyginimo priémissas (283 straipsnis), papirkimas (284 straipsnio 2 dalis), piktnaudžiavimas tarnyba (285 straipsnio 2 dalis), tarnybos įgaliojimu viršijimas (287 straipsnio 2 dalis), tarnybinis suklastojimas (289 straipsnio 2 dalis), vertimasis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla (306 straipsnis), neteisėta įmonės veikla (307 straipsnis), kitos įmonės prekės ženklo naudojimas (308 straipsnis), falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas (309 straipsnis), naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérimų gaminimas, laikymas, gabėjimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabėjimas ar realizavimas (310 straipsnis), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabėjimas ar realizavimas (310⁽¹⁾ straipsnis), vartotoju apgaulė (311 straipsnis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos (312⁽¹⁾ straipsnis), apgaulingi pareiškimai apie įmonės veikla (313 straipsnis), paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį (314 straipsnis), privėdimas prie bankroto (315 straipsnio 2 ir 3 dalys), skolininko nesąžiningumas ar apgaulė (316 straipsnis), pramoninis šnipinėjimas (317 straipsnis), nepagrįsto atlyginimo priémissas (320 straipsnis), piktnaudžiavimas pasitikėjimu ūkinėje veikloje (321 straipsnis), apgaulingas apskaitos tvarkymas (323 straipsnis), žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelnų pateikimas (324 straipsnis), mokesčių vengimas (325 straipsnis), pinigų plovimas (326 straipsnis), neteisėtas banko paskolos išdavimas (326⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton (327 straipsnis), netikrų pašto ženklų, važiavimo bilietų pagaminimas (328 straipsnis), netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų gaminimas, realizavimas, laikymas ar naudojimas (328⁽¹⁾ straipsnis), operacijų su pinigais ar vertybiniiais popieriais norminių aktų pažeidimas (329 straipsnis), banko paskolos gavimas apgaule (329⁽¹⁾ straipsnis), piktybinis vengimas sugrąžinti paskola (329⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), okupuotos valstybės civilių trémimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybų grobstumas (339 straipsnis).

Turto konfiskavimas yra priverstinis neatlygintinis paémimas valstybės nuosavybėn viso ar dalies turto, kuris yra asmeninė nuteistojo nuosavybė, arba turto, kuris yra perduotas valdyti kitiems asmenims, tačiau gautas nusikalstamu būdu.

Kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims padovanotas ar kitaip perduotas turtas konfiskuojamas, jeigu šie asmenys žinojo ar turėjo ir galėjo numatyti, jog jiems bet kuria forma perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Taikant turto konfiskavimą asmeniui, nuteistam už nusikaltima, numatyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikoma, kad visas per nusikalstamos veiklos laikotarpį įgytas ir pas kaltininką esantis ar kitiems asmenims perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Konfiskuodamas nuteistajam priklausanti turtą, teismas turi nurodyti, kuri turto dalis konfiskuojama arba konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška arba išvardyti konfiskuojamus daiktus. Konfiskuodamas kitiems asmenims priklausanti turtą, teismas turi išvardyti konfiskuojamus daiktus arba nurodyti konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška.

Turto konfiskavimas kaip papildoma bausmė gali būti netaikoma nepilnamečiams.

Konfiskuojant turtą, pirmiausia tenkinami nukentėjusiojo turtiniai reikalavimai.

Nusikaltimo īrankiai ir priemonės, taip pat pinigai ir kitos vertybės, gautos nusikalstamos veiklos būdu, konfiskuojamos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 93 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

- Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)
- Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)
- Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)
- Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)
- Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

36 straipsnis. Neteko galios.

37 straipsnis. Pretenziju, kylandžiu iš nuteistojo prievolių, tenkinimas konfiskuoto turto sąskaita

Konfiskavus turtą, valstybė neatsako už nuteistojo prievoles, atsiradusias be kvotos, tardymo ar teismo organų sutikimo po to, kai šie organai jau ėmėsi turto apsaugos priemonių.

Valstybė atsako už nuteistojo prievoles konfiskuoto turto sąskaita tik šio turto vertės ribose. Tokią pretenziją tenkinimo eile nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

38 straipsnis. Neteko galios.

38¹ straipsnis. Neteko galios.

KETVIRTAS SKYRIUS BAUSMĖS SKYRIMAS IR ATLEIDIMAS NUO BAUSMĖS

39 straipsnis. Bendrieji bausmės skyrimo pradmenys

Teismas skiria bausmę įstatymo straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą nusikaltimą, nustatytose ribose, tiksliai laikydamasis šio kodekso Bendrosios dalies nuostatų. Skirdamas bausmę, teismas, vadovaudamasis teisine samone, atsižvelgia į padarytojo nusikaltimo pobūdį ir jo pavojingumo laipsni, į kaltininko asmenybę ir į bylos aplinkybes, lengvinančias ir sunkinančias atsakomybę.

40 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, lengvinančiomis atsakomybė aplinkybėmis laikomatai:

- 1) kad kaltininkas užkrito kelia žalingoms padarytojo nusikaltimo pasekmėms arba savo noru atlygino padaryta nuostoli ar pašalino padarytą žala;
- 2) kad nusikaltimas padarytas dėl susidėjusių sunkių asmeninių ar šeiminių aplinkybių;
- 3) kad nusikaltimas padarytas grasinimo ar prievartos ištakoje arba dėl materialinio, tarnybinio ar kitokio priklausomumo;
- 4) kad nusikaltimas padarytas didelio susijaudinimo, kurį sukélé neteisėti nukentėjusiojo veiksmai, ištakoje;
- 5) kad nusikaltimas padarytas gynybos nuo pavojingo visuomenei késinimosi atveju, nors ir peržengiant būtiniosios ginties ribas;
- 6) kad nusikaltima padarė nepilnametis;
- 7) kad nusikaltima padarė nėščia moteris;
- 8) kad kaltininkas nuoširdžiai gailisi ar pats atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltimą arba aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ar susekti kitus nusikaltėlius.

Skirdamas bausmę, teismas taip pat gali atsižvelgti ir į nenurodytas išstatyme lengvinančias aplinkybes.

41 straipsnis. Atsakomybė sunkinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, sunkinančiomis atsakomybė aplinkybėmis laikomatai:

- 1) kad nusikaltima padarė asmuo, kuris pirmiau buvo padaręs koki nors nusikaltimą.
Teismas turi teisę, priklausomai nuo pirmojo nusikaltimo pobūdžio, nepripažinti jam sunkinančios aplinkybės reikšmės;
- 2) kad nusikaltima padarė organizuota grupė;
- 3) kad nusikaltimas padarytas dėl savanaudiškų ar kitokių žemų paskatų;
- 4) kad nusikaltimas sukélé sunkias pasekmes;
- 5) kad nusikaltimas padarytas prieš mažameti, nusenusi, bejėgiškumo būklėje esanti arba materialiai, tarybiškai ar kitaip priklausomą nuo kaltininko asmenį;
- 6) kad nepilnamečiai buvo kurstomi padaryti nusikaltimą;
- 7) kad nusikaltimas padarytas su ypatingu žiaurumu arba pasityciojimu iš nukentėjusiojo;
- 8) kad nusikaltimas padarytas, pasinaudojant visuomeninės nelaimės sąlygomis;
- 9) kad nusikaltimas padarytas visuotinai pavojingu būdu arba naudojant sprogstamasias medžiagas, šaunamuosius ar dujinius šaunamuosius ginklus;
- 10) kad nusikaltima padarė asmuo būdamas girtas, apsvaigės nuo narkotinių ar toksinių priemonių.

Teismas turi teisę nepripažinti, priklausomai nuo nusikaltimo pobūdžio, šios aplinkybės sunkinančia atsakomybę;

- 11) kad nusikaltimas padarytas, turint tikslą nuslėpti kita nusikaltimą arba palengvinti ji padaryti.

12) (neteko galio.s.).

41¹ straipsnis. Bausmės skyrimas, visiškai pripažinus kaltę

Jei kaltininkas visiškai prisipažino padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailisi, aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ir byloje

néra atsakomybę sunkinančiu aplinkybių, teismas skiria jam laisvés atémimo bausmę, ne didesnė kaip) įstatymo sankcijoje už padaryta nusikaltimą numatytas bausmés vidurkis, arba bausmę, nesusijusią su laisvés atémimu.

42 straipsnis. Bausmés skyrimas padarius kelis nusikaltimus

Jeigu asmuo pripažįstamas kaltas tuo, kad jis padarė du ar daugiau nusikaltimų, numatytu Baudžiamojo kodekso to paties straipsnio skirtingoje dalyse arba skirtinguose straipsniuose, iš kurių né už vieną jis nebuvo nuteistas, teismas skiria bausmę už tuos nusikaltimus pagal kiekvieną straipsnį ar jo dalį atskirai, po to paskiria subendrinta bausmę. Skirdamas subendrintą bausmę esant realiajai nusikaltimų sutapčiai, teismas gali bausmes apimti arba visiškai ar iš dalies sudéti, o esant idealiajai nusikaltimų sutapčiai - tik apimti.

Teismas, skirdamas subendrintą bausmę, kai bent už viena nusikaltimą yra paskirta laisvés atémimo iki gyvos galvos bausmę, bausmes gali tik apimti.

Skiriant bausmę šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais, subendrintoji bausmę negali viršyti dvidešimties metų, nepilnamečiams - dešimties metų, kai paskirta laisvés atémimo bausmę, o paskyrus kitų rūšių bausmes - maksimalaus dydžio, įstatymo nustatyto tai bausmés rūšiai.

Pagal šio straipsnio taisykles skiriama bausmę ir tais atvejais, kai priėmus nuosprendį nustatoma, kad nuteistasis kaltas dar ir kitu to paties straipsnio toje pačioje ar kitoje dalyje arba kitame straipsnyje numatytu nusikaltimu, kuri jis yra padaręs prieš priimant nuosprendį pirmojoje byloje. Šiuo atveju iš bausmés laiką iškaitoma bausmę, visiškai ar iš dalies atlikta pagal pirmajį nuosprendį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

43 straipsnis. Bausmés skyrimas, kai neatlikus bausmés padaromas naujas nusikaltimas

Jeigu nuteistasis, neatlikęs visos nuosprendžiu paskirtos bausmés, padaro naują nusikaltimą arba naują nusikaltimą padaro asmuo, kuriam bausmés vykdymas buvo atidėtas, bausmés atidėjimo laikotarpiu (47¹ straipsnis), arba naują nusikaltimą padaro asmuo, lygtinai atleistas nuo bausmés prieš terminą ar lygtinai paleistas iš laisvés atémimo vietų neatliktosios bausmés laikotarpiu (54, 54², 55 straipsniai), teismas skiria bausmę už naują nusikaltimą, po to nustato subendrintą bausmę. Subendrindamas bausmę, teismas gali taikyti visiško ar dalinio bausmių sudėjimo principus.

Taikydamas visiško bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmés, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, prideda pagal pirmesni nuosprendži neatliktą bausmę.

Taikydamas dalinio bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmés, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, iš dalies prideda neatliktą bausmę pagal pirmąnuosprendį.

Skiriant bausmę pagal kelis nuosprendžius, subendrinta bausmę negali viršyti dvidešimt penkerių metų, jei paskirta laisvés atémimo bausmę, arba maksimalaus dydžio, nustatyto atitinkamai bausmés rūšiai, jei paskirta kita bausmę.

Skiriant bausmę pagal kelis nuosprendžius, kai bent pagal vieną iš šių nuosprendžių asmuo buvo nuteistas laisvés atémimu iki gyvos galvos, subendrinta bausmę skiriama taikant bausmių apémimo principą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

44 straipsnis. Bausmių sudėjimo ir pakeitimo taisyklės

Sudedant paskirtasias bausmes, taip pat vienas bausmes keičiant kitomis, laikomasi šių taisyklių:

1) viena laisvės atėmimo diena prilyginama trims pataisos darbu dienoms;

2) bauda, kai ši bausmė paskirta kaip pagrindinė, negali būti sudedama ar pakeičiama kitomis bausmėmis ir vykdoma atskirai, išskyrus šio kodekso 32 straipsnio šeštojoje dalyje numatyta atvejį;

3) įvairių rūšių papildomos bausmės negali būti sudedamos ar pakeičiamos kitomis ir vykdomos kiekviena atskirai. Keičiant bausmes šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais, švelnesnė bausmė turi būti keičiama iš griežtesnė.

45 straipsnis. Švelnesnės negu įstatymo numatyta bausmės skyrimas

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę, jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą, pats savanoriškai atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltimą ir, be to, nuoširdžiai gailisi, atlygino padaryta žalą ir padėjo tardymui bei teismui išaiškinti nusikaltimą.

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę taip pat, kai atlyginta nusikaltimu padaryta žala, jeigu byloje yra atsakomybė kitų lengvinančių aplinkybių, ir:

1) nuteistojo išlaikomi asmenys serga sunkia liga ir nėra kam juos prižiūrėti, arba

2) nuteistasis išlaiko mažamečius vaikus, kurių dėl įstatyme numatytos bausmės paskyrimo nebus kam prižiūrėti, arba

3) nuteistojo vaidmuo bendrininkų padarytame nusikaltime buvo antraeilis, arba

4) nusikaltimas pagal šio Kodekso 16 straipsnių nutrūko rengimosi arba pasikėsinimo stadijoje.

Taip pat teismas, atsižvelgdamas į byloje esančias atsakomybę lengvinančias aplinkybes ir kai bent iš dalies atlyginta nusikaltimu padaryta žala, gali paskirti švelnesnę, negu įstatymo numatyta bausmę, kai nusikaltimą padarė nepilnametis.

Šio straipsnio 2 dalis netaikoma asmenims, nuteistiems už nusikaltimus valstybės tarnybai (282-290 straipsniai), apmokestinamų prekių neteisėta laikyma, gabentinių ar realizavima (310⁽¹⁾ straipsnis), kontrabandą (312 straipsnis), neteisėta prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos (312⁽¹⁾ straipsnis), apgaulingą apskaitos tvarkymą (323 straipsnis), mokesčių ar įmokų vengimą (325 straipsnis), taip pat organizuotos grupės bei nusikalstamo susivienijimo nariams.

Švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė taip pat gali būti paskirta, kai nusikaltimas padarytas peržengiant būtiniosios ginties ribas.

Esant šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ar penktajoje dalyse nurodytomis sąlygomis, teismas gali:

1) paskirti mažesnę bausmę negu žemiausioji riba, įstatymo numatyta už padarytą nusikaltima, arba

2) paskirti švelnesnę bausmės rūšį negu numatyta įstatyme už padarytą nusikaltima, arba

3) neskirti papildomos bausmės tais atvejais, jei jos paskyrimas pagal įstatymą yra privalomas, išskyrus turto konfiskavimo bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

46 straipsnis. Neteko galios.

47 straipsnis. Neteko galios.

47¹ straipsnis. Bausmės vykdymo atidėjimas

Asmeniui, pirmą kartą nuteistam pataisos darbais arba laisvės atémimu ne daugiau kaip trejiems metams už nesunkų tyčinių nusikaltima ir ne daugiau kaip penkeriems metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidėti paskirtosios bausmės vykdymą nuo 1 iki 3 metų, jei yra atlyginta bent 1/3 nusikaltimu padarytos žalos tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala.

Asmeniui, kuris padarė nusikaltimą nesuėjus jam aštuoniolikai metų ir yra pirmą kartą nuteistas laisvės atémimu ne daugiau kaip 4 metams už tyčinių nusikaltimą ir ne daugiau kaip 8 metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidėti paskirtosios bausmės vykdymą nuo 1 iki 3 metų.

Bausmės vykdymas gali būti atidėdamas, jei teismas prieina prie išvados, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo.

Esant šio straipsnio pirmojoje ar antrojoje dalyse numatytomis sąlygomis, atidėdamas pagrindinės bausmės vykdymą, teismas gali atidėti ir paskirtų papildomų bausmių, išskyrus turto konfiskavimą ir baudą, vykdymą.

Atidėdamas paskirtos bausmės vykdymą, teismas įpareigoja nuteistajį per nustatyta laikotarpį atlyginti likusią neatlyginta nusikaltimu padaryta žala tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala, ir paskiria vieną ar kelis iš šių įpareigojimų:

- 1) atsiprašyti nukentėjusiojo;
- 2) teikti nukentėjusiajam pagalba gydymosi laikotarpiu;
- 3) įsidarbinti ar be teismo sutikimo nekeisti darbo vietas;
- 4) pradėti mokyti, testi moksla ar įgyti specialybę;
- 5) išeiti gydymosi nuo alkoholizmo, narkomanijos, toksikomanijos ar veneerinės ligos kursą;
- 6) be organo, prižiūrinčio bausmės vykdymo atidėjimą, sutikimo nekeisti gyvenamosios vietas;
- 7) atlikti nemokamų darbų iki 1000 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Kartu teismas nustato laika, per kurį nuteistasis privalo įvykdyti šio straipsnio penkojoje dalyje numatytais įpareigojimus. Nuteistojo elgesi kontroliuoja bausmės vykdymo atidėjimą prižiūrintys organai.

Jei nuteistasis bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpiu:

1) atlygino nusikaltimu padaryta žala, įvykdė teismo nustatytus įpareigojimus, nepadarė pažeidimu, numatytu šio straipsnio septintosios dalies 2 punkte, ir yra pagrindo manyti, jog asmuo ateityje laikysis įstatymų, nedarys naujų nusikaltimų, teismas, pasibaigus bausmės vykdymo atidėjimui, galutinai atleidžia jį nuo bausmės;

2) neatlygina nusikaltimu padarytos žalos ar be pateisinamų priežasčių neįvykdo kitų teismo paskirtų įpareigojimų arba pažeidinėja viešąja tvarka, girtauja ar padaro kitus teisés pažeidimus, už kuriuos jam du kartus buvo taikomos administracinės nuobaudos ar drausminio poveikio priemonės, teismas nuteistojo elgesi kontroliuojančio organo teikimu priima nutarimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti nuosprendžiu paskirtą bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

48 straipsnis. Kardomojo kalinimo įskaitymas

Kardomajį kalinimą teismas įskaito į bausmės laiką, nuteisdamas laisvės atémimu - dieną už dieną, o nuteisdamas pataisos darbais - dieną už tris dienas.

Paskirdamas kitų rūšių bausmes, teismas gali, atsižvelgdamas į kardomajį kalinimą, atitinkamai sušvelninti savo paskirtą bausmę arba visiškai atleisti kaltininką nuo bausmės atlikimo.

48¹ straipsnis. Neteko galios.

49 straipsnis. Patraukimo baudžiamojon atsakomybén senatis

Asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybė, jeigu nuo tos dienos, kai jis padarė nusikaltimą, suėjo šie terminai:

1) vieneri metai nuo tos dienos, kai buvo padaryti nusikaltimai, numatyti šio kodekso 116 straipsnio pirmojoje dalyje, 133, 145, 189, 202, 202⁽¹⁾ straipsniuose, 212 straipsnio pirmojoje dalyje, 213 straipsnyje;

2) treji metai nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvės atémimas ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausmė, nesusijusi su laisvės atémimu, išskyros nusikaltimus, numatytais šio straipsnio 1 punkte;

3) penkeri metai nuo tos dienos. kai buvo padarytas nusikaltimas. už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvės atémimas ne daugiau kaip penkeriems metams;

4) dešimt metų nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama griežtesnė bausmė, negu laisvės atémimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu, prieš sueinant šiame straipsnyje nurodytiems terminams, asmuo padaro naują nusikaltimą, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvės atémimas daugiau kaip dvejiems metams. Senatis šiuo atveju pradedama skaičiuoti nuo to momento, kai buvo padarytas naujas nusikaltimas.

Senaties eiga sustoja, jeigu padariusis nusikaltima asmuo pasilepia nuo tardymo ar teismo. Šiai atvejai senaties eiga atsinaujina nuo to momento, kai asmuo sulaikomas arba kai jis pats atvyksta ir prisipažista padaręs nusikaltimą. Tačiau asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybén, jeigu nuo to laiko, kai jis padarė nusikaltima, praéjo penkiolika metų ir senatis nenutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausimą dėl senaties taikymo asmeniui, padariusiam nusikaltimą, už kuri pagal įstatymą gali būti skiriama laisvės atémimo iki gyvos galvos bausmė, sprendžia teismas. Jeigu teismas nepripažista esant galima taikyti senati, skiriama laisvės atémimo iki gyvos galvos bausmė arba laisvės atémimo bausmė.

Néra senaties genocido nusikaltimui ir karo nusikaltimams, numatytiems 333-339 straipsniuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

50 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senatis

Apkaltinamasis nuosprendis nevykdomas, jeigu jis nebuvo iykdytas per šiuos terminus, skaičiuojant nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos:

- 1) per trejus metus, - jeigu nuteista laisvės atémimu ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausme, nesusijusia su laisvės atémimu;
- 2) per penkerius metus, - jeigu nuteista laisvės atémimu ne daugiau kaip penkeriems metams;
- 3) per dešimt metų, -jeigu nuteista griežtesne bausmę, negu laisvės atémimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu nuteistasis vengia atliliki bausmę arba, prieš sueinant terminams, padaro naują nusikaltimą, už kuri teismas nubaudžia laisvės atémimu ne mažiau kaip vieneriems metams. Padarius nauja nusikaltimą, senatis pradedama skaičiuoti nuo jo padarymo momento, o jeigu buvo vengta atliliki bausmę, - nuo to momento, kai slapstėsis nuteistasis pats atvyko bausmés atliliki, arba nuo to momento, kai jis buvo sulaikytas. Tačiau apkaltinamasis nuosprendis negali būti vykdomas, jeigu nuo to laiko, kai jis buvo priimtas, praéjo penkiolika metų ir senatis nenutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausima dėl senaties taikymo asmeniui, nuteistam laisvės atémimo iki gyvos galvos bausme, sprendžia teismas. Jeigu teismas nepripažista esant galima taikyti senati, skiriama laisvės atémimo iki gyvos galvos bausmė arba laisvės atémimo bausmė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

51 straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės veikai praradus pavojingumą

Asmuo, padarės nusikaltimą, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jei teismas pripažista, jog iki bylos nagrinėjimo teisme veika prarado pavojingumą dėl aplinkybių pasikeitimo.

51¹ straipsnis. Neteko galios.

52 straipsnis. Neteko galios.

52¹ straipsnis. Nepilnamečių atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės ir priverčiamųjų auklėjamojo pobūdžio priemonių paskyrimas

Nepilnametis, padarės nesunkų nusikaltimą, teismo gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) pirmą kartą padarė nusikaltimą;
  - 2) visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padarės nusikaltimą;
  - 3) atlygino padarytą žalą arba susitarė su nukentėjusiuoju dėl žalos atlyginimo, jei ji buvo padaryta, ir
  - 4) yra pagrindo manyti, jog ,ateityje jis laikysis įstatymu, nedarys naujų nusikaltimų.
- Tokiam nepilnamečiui teismas paskiria priverčiamasias auklėjamojo pobūdžio priemones, numatytas šio kodekso 61 straipsnyje.

53 straipsnis. Neteko galios.

53¹ straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius

Asmuo, padaręs vieną iš veikų, numatytu šio kodekso 112 straipsnio pirmojoje dalyje, 115, 125, 126 straipsniuose, 132 straipsnio pirmojoje dalyje, 225 straipsnio pirmojoje dalyje, 246 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, 247 straipsnio pirmojoje dalyje, 271 straipsnio pirmojoje dalyje, 274 straipsnio pirmojoje dalyje, 275 straipsnio pirmojoje dalyje, 276, 277 straipsniuose, 278 straipsnio pirmojoje dalyje, 279, 314, 315, 316, 321 ir 321⁽¹⁾ straipsniuose, gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) prisipažino padaręs nusikaltimą;
- 2) savanoriškai atlygino žala, padaryta valstybei, fiziniam ar juridiniam asmeniui;
- 3) susitaikė su nukentėjusiuoju arba valstybės institucijos ar juridinio asmens atstovu.

Negali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytais pagrindais asmuo, turintis teistuma, taip pat asmuo, kuris anksčiau jau buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės nukentėjusiajam ir kaltininkui susitaikius.

Jeigu asmuo, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šio straipsnio pirmąją dalį, padarė per vienerius metus nauja nusikaltimą, tai pirmasis sprendimas atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės nustoja galioji ir sprendžiamas klausimas dėl tokio asmens patraukimo baudžiamojon atsakomybén už visas padarytas veikas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

54 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą ar bausmės pakeitimas švelnesne bausme

Asmenims, nuteistiems laisvės atémimu arba pataisos darbais, taip pat asmenims, lygtinai paleistiems iš laisvės atémimo vietų pagal šio kodekso 54² straipsnį, išskyrus asmenis, paminėtus šio kodekso 54¹ straipsnyje, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalis pakeista švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistajam tik tuo atveju, jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodė, kad pasitaisė.

Lygtinių atleidimų nuo bausmės prieš terminą ir neatliktosios bausmės dalies pakeitimų švelnesne bausme nuleistajam taiko jo bausmės atlikimo vietas teismas pagal organo, kurio žinijoje yra bausmės vykdymas, teikima, o darbingiemis asmenims, lygtinai paleistiems iš laisvės atémimo vietų, -pagal bendrą organo, kurio žinijoje yra bausmės vykdymas, ir nuteistojo darbo vienos administracijos teikimą.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistiesiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirto bausmės laiko, išskyrus šio straipsnio penktojoje dalyje numatytaus atvejus.

Asmenims, nuteistiems laisvės atémimu iki penkerių metų išskaitytinai už nusikaltimą, padaryta dėl neatsargumo, lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip viena trečdalį paskirto bausmės laiko.

Asmenims, nuteistiems už tyčinį nusikaltima laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų išskaitytinai, lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtos bausmės laiko.

Asmenims:

1) nuteistiems už tyčinį nusikaltimą laisvés atémimu daugiau kaip dešimčiai metų;

2) nuteistiems už psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobima sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), išskyrus plėšimo būdu, radioaktyviųjų medžiagų grobima (234⁽²⁾ straipsnis), turto prievertavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys) -

lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvas tris ketvirtadalius paskirtojo bausmés laiko.

Asmenims:

1) bausmés atlikimo metu padariusiems laisvés atémimo vietose tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvés atémimu;

2) nuteistiems už banditizmą (75 straipsnis); tyčinį nužudymą (104 straipsnis); tyčinį sunkų kūno sužalojimą sunkinančiomis aplinkybėmis (111 straipsnio 2 dalis); prekybą žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis); chuliganizmą sunkinančiomis aplinkybėmis (225 straipsnio 3 dalis); teroro akta (227⁽³⁾ straipsnio 1 dalis); neteisėta psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimą, išgijimą, laikymą, gabėjimą, pardavimą ar kitoki platinimą (232⁽¹⁾ straipsnio 4 ir 5 dalys); lenkimą vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padaryta nepilnamečio atžvilgiu (232⁽⁵⁾ straipsnio 3 dalis); psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą (232⁽²⁾ straipsnis), padaryta plėšimo būdu; neteisėta šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimą, laikymą, išgijimą, gaminimą, realizavimą ir per davimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234 straipsnio 2 dalis); šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą (234⁽¹⁾ straipsnis), padaryta plėšimo būdu; nusikalstamų grupių ginklavimą (234⁽⁴⁾ straipsnis), plėšima sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys); laisvés atémimo ištaigų darbo dezorganizavimą (303 straipsnis) -

lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvas keturis penktadalius paskirtojo bausmés laiko.

Lygtiniai atleidus nuo bausmés prieš terminą arba pakeitus bausmę šveinesne bausme, nuteistasis gali būti taip pat atleistas nuo bausmés - atémimo teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla.

Pakeičiant neatliktą laisvés atémimo bausmés dalį pataisos darbais, ši bausmę skiriama laikantis terminų, nustatytių šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatbūto laisvés atémimo laiko.

Jeigu asmuo, lygtiniai atleistas nuo bausmés prieš terminą, per neatliktosios bausmés dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria jam bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

54¹ straipsnis. Lygtinio atleidimo nuo bausmés pri terminą ir bausmés
pakeitimo švelnesne bausme netaikymas

Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą ir neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme netaikomas:

1) itin pavojingam recidyvistui;

2) asmeniui, nuteistam už itin pavojingą valstybinių nusikaltimą ar karo nusikaltimą, numatyta 333-339 straipsniuose;

3) asmeniui, nuteistam už tyčinių nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis); išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų arba sukélé itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą nepilnametės, mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys); įkaitų paémima (131⁽¹⁾ straipsnis); késinimasi į policininko ar policijos réméjo gyvybę (203⁽¹⁾ straipsnis); nusikalstama susivienijima (227⁽¹⁾ straipsnis); teroro akta sunkinančiomis aplinkybėmis (227⁽³⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys); orlaivio nuvarymą (249⁽²⁾ straipsnis);

4) asmeniui, kuriam paskirta laisvės atémimo iki gyvos galvos bausmė;

5) asmeniui, kuris, neatlikęs viso teismo paskirtojo bausmės laiko, buvo anksčiau atleistas lygtinai nuo bausmės prieš terminą arba lygtinai paleistas iš laisvės atémimo vienos ir vėl padarė tyčinių nusikaltimą neatliktosios bausmės dalies metu;

6) (neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

54² straipsnis. Lygtinis paleidimas iš laisvės atémimo vietų

Asmenims, atliekantiems bausmę laisvės atémimo vietose, jeigu įmanoma juos toliau taisyti neizoliuotus nuo visuomenės, bet prižiūrimus, gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš laisvės atémimo vietų.

Lygtinių paleidimų iš laisvės atémimo vietų taiko teismas tos vietas, kur nuteistasis atlieka bausmę, pagal organo, kurio žinioje yra bausmės vykdymas, teikima, esant nuteistojo įsipareigojimui pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodyti, kad jis pasitaisys.

Lygtinis paleidimas iš laisvės atémimo vietų gali būti taikomas:

1) asmenims, nuteistiems laisvės atémimu iki penkerių metais išskaitytinai už nusikaltimus, padarytų dėl neatsargumo, nepilnamečiams, néščioms moterims, taip pat moterims, turinčioms vaiką iki 7 metų arba du ir daugiau nepilnamečių vaikų (jei iš tų moterų neatintos motinystės teisės), jeigu jų padaryti nusikaltimai nepaminėti šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntojoje dalyje, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip viena trečdalių paskirtosios bausmės laiko;

2) asmenims, nuteistiems iki dešimties metų išskaitytinai, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirtosios bausmės laiko;

3) asmenims, nuteistiems daugiau kaip dešimčiai metų, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtosios bausmės laiko;

4) asmenims, nuteistiems už nusikaltimus, paminėtus šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntoje dalyje, taip pat itin pavojingiemis recidyvistams ir asmenims, nuteistiems už išžaginimą pagal šio kodekso 118 straipsnio 1 ir 2 dalis, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip tris ketvirtadalius paskirtosios bausmės laiko.

Lygtinis paleidimas iš laisvės atémimo vietų netaikomas asmenims, paminėtiems šio kodekso 54¹ straipsnio 2-5 punktuose.

Darbingi asmenys, lygtinai paleisti iš laisvės atémimo vietų, per penkiolika dieną nuo paleidimo momento privalo įsidarbinti arba užsiregistravoti darbo biržoje ir pranešti apie tai bausmę vykdančiam organui.

Teismas, lygtinai paleisdamas asmenį iš laisvės atémimo vietas, nustato vieną arba kelias iš šių pareigu:

1) uždraudimą išeiti iš namų tam tikru laiku, jei tai nesusiję su darbu;

2) uždraudimą lankytis tam tikrose vietose, jei tai nesusiję su darbu;

3) uždraudimą be leidimo išvykti už gyvenamosios vietas rajono ribų daugiau kaip septynioms paroms;

4) registravimasi bausmę vykdančiame organe nuo vieno iki keturių kartų per mėnesį.

Lygtinai paleistam iš laisvės atémimo vietas asmeniui, jeigu jis sutinka, teismas gali šio straipsnio šeštojoje dalyje numatytas pareigas pakeisti piniginiu užstatu, kuris turi būti įmokėtas i teismo sąskaitą, nuo 10 iki 40 MGL dydžio.

Jeigu lygtinai paleistas darbingas asmuo vengia dirbtį arba sistemingai ar itin piktybiškai pažeidinėja darbo drausmę, taip pat jeigu lygtinai paleistasis asmuo sistemingai arba itin piktybiškai pažeidinėja viešąja tvarką arba jam nustatyta pareigas, jis pagal teismo nutartį siunčiamas atlikti likusią laisvės atémimo bausmés dalį. Jei siunčiamas atlikti likusią laisvės atémimo bausmés dalį asmuo yra įmokėjęs i teismo sąskaitą piniginį užstata, tai šis tampa valstybés nuosavybe. Asmeniui, įvykdžiusiam visas lygtinio paleidimo salygas, pasibaigus paskirtosios bausmés laikui, piniginis užstatas grąžinamas ne vėliau kaip per penkiolika dienų.

Jeigu asmuo, lygtinai paleistas iš laisvės atémimo vietas, per neatliktosios bausmés dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria jam bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

55 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą ir bausmés pakeitimas švelnesne bausme asmenims, kurie padarė nusikaltimą, nesuėjus jiems aštuoniolikai metų amžiaus

Asmenims, nuteistiems laisvės atémimu arba pataisos darbais už nusikaltimus, padarytus prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne gali būti taikomas asmeniui, nuteistam už nusikaltimą, padaryta prieš sueinant jam aštuoniolikai metų amžiaus, tik tuo atveju. jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu bei mokymusi įrodo, kad jis pasitaisė.

Lygtinių atleidimų nuo bausmés prieš terminą ir neatliktosios bausmés dalies pakeitimų švelnesne bausme taiko nuteistojo bausmés atlikimo vietas teismas pagal bendrą organo. kurio žinioje yra bausmés atlikimas, ir Vaikų teisių apsaugos tarnybos prie Socialinės apsaugos ministerijos teikimą.

Lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas asmenims, nuteistiems už nusikaltimą, kurį jie padarė, būdami jaunesni kaip aštuoniolikos metų amžiaus, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtojo bausmés laiko.

Asmenims:

1) nuteistiems laisvės atémimu ne mažiau kaip penkeriems metams už tyčinių nusikaltimą, padaryta prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus;

2) pirmiau atlikusiems bausmę laisvės atémimo vietas už tyčinių nusikaltimą ir iki teistumo išnykimo arba panaikinimo vėl

padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų amžius tyčini nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvés atémimo

3) padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų ar laisvés atémimo vietose bausmés atlikimo metu nusikaltimą. už kurį jie nuteisti laisvés atémimu, -

lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme būti taikomas, faktiškai atbuvas ne mažiau kaip pusę paskirtojo bausmés laiko.

Asmenims:

1) pirmiau nuteistiemis laisvés atémimu už tyčini nusikaltimą, kuriems buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme, jeigu šie asmenys, prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus ir prieš pasibaigiant neatliktajam bausmés laikui, vél padaré tyčini nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvés atémimu;

2) nuteistiemis už padaryta iki sueinant aštuoniolikai metų amžiaus nusikaltimą: banditizmą (75 straipsnis), tyčini nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis), išžaginima, jeigu tai padaré grupė asmenų, arba išžaginima nepilnametės, išžaginima, jeigu tai sukélé itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginima mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), įkaitų paémimą (131⁽¹⁾ straipsnis), prekyba žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), késinimasi į policininko ar policijos réméjo gyvybę sunkinančiomis aplinkybėmis (203⁽¹⁾ straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobima, padaryta plėšimo būdu (234⁽¹⁾ straipsnio 3 dalis), radioaktyviųjų medžiagų grobima (234⁽²⁾ straipsnis), orlaivio nuvaryma (249⁽²⁾ straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys), turto prievertavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys),

lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas, jiems faktiškai atbuvas ne mažiau kaip du trečdalius paskirtojo bausmés laiko.

Pakeičiant neatliktą laisvés atémimo bausmés dalį pataisos darbais, jie skiriama, laikantis terminu, kurie įstatymo nustatyti šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatliktojo laisvés atémimo laiko.

Taikydamas lygtinį atleidimą nuo bausmés prieš terminą arba neatliktosios bausmés dalies pakeitimą švelnesne bausme, teismas gali įpareigoti tam tikrą darbo kolektyvą arba asmenį, jiems sutikus, stebėti lygtinai atleistajį nuo bausmés prieš terminą per neatliktą teismo paskirto bausmés laiko dalį arba asmenį, kuriam neatliktoji bausmés dalis pakeista švelnesne bausme, ir jį auklėti.

Jeigu asmuo, kuriam prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo bausmés prieš terminą, per neatliktosios bausmés dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas jam skiria bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje nustatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

56 straipsnis. Atleidimas nuo bausmés atlikimo

Atleisti nuteistajį nuo bausmés atlikimo, taip pat paskirtaja bausmę sušvelninti, išskyrus atleidimą nuo bausmés arba bausmés sušvelninimą amnestijos ar malonés tvarka, gali tik teismas įstatyme nurodytais atvejais ir tvarka.

57 straipsnis. Atleidimas nuo bausmės dėl ligos

Asmuo, padaręs nusikaltimą, gali būti atleidžiamas nuo bausmės, jeigu iki teismo nuosprendžio priémimo jis suserga sunkia nepagydoma liga, dėl kurios jis negali atlikti bausmės. Šiuo atveju teismas priima apkaltinamąji nuosprendį, paskiria tokiam asmeniui bausmę ir atleidžia jį nuo bausmės atlikimo.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priémimo suserga nepagydoma liga, gali būti atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Spręsdamas klausima, teismas atsižvelgia į, padaryto nusikaltimo sunkumą, nuteistojo asmenybę, jo elgesį bausmės atlikimo metu, ligos pobūdį ir atlikta bausmės laika.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priémimo suserga psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės valdyti, atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Atleisdamas tokį asmenį nuo bausmės, teismas išsprendžia klausimą dėl priverčiamųjų medicininio pobūdžio priemonių skyrimo. Tokiam asmeniui pasveikus, jis gali būti siunčiamas atlikti bausmę. Tokiu atveju laikas, per kuri buvo taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, išskaitomas i laisvės atémimo laiką diena už dieną.

58 straipsnis. Teistumo išnykimas

Neturinčiais teistumo laikomi:

1) (neteko galios),

1¹⁾) (neteko galios),

2) (neteko galios),

2¹⁾) (neteko galios),

2²⁾) asmenys, nuteisti laisvės atémimu, taikant šio kodekso 47¹ straipsni, jeigu jie per laika, kuriam atidėtas bausmės vykdymas, nepadaro naujo nusikaltimo ir ju atžvilgiu bausmė nustatyta tvarka neįvykdyta;

3) asmenys, nuteisti bauda, atémimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba pataisos darbais, jeigu jie per vienerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę, nepadaro naujo naujo nusikaltimo;

4) asmenys, nuteisti laisvės atémimu ne daugiau kaip trejiems metams, jeigu jie per trejus metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąja), nepadaro naujo naujo nusikaltimo;

5) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip trejiems metams, bet ne daugiau kaip šešeriems metams, jeigu jie per penkerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąja), nepadaro naujo naujo nusikaltimo;

6) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip šešeriems metams, bet ne daugiau kaip dešimčiai metų, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąja), nepadaro naujo naujo nusikaltimo;

7) asmenys, nuteisti laisvės atémimu daugiau kaip dešimčiai metų, ir itin pavojingi recidyvistai, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kuria baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąja), nepadaro naujo nusikaltimo ir jeigu, be to, teismas nustato, kad nuteistasis pasitaisė ir nėra reikalo laikyti jį turinčiu teistuma.

Jeigu asmuo išstatymo nustatyta tvarka buvo atleistas nuo bausmės prieš termina, tai teistumo išnykimo laikas skaičiuojamas remiantis faktiškai atlikta bausme nuo to laiko, kai atleidžiama nuo bausmės (pagrindinės ir papildomosios). Jeigu bausmė buvo pakeista švelnesne bausme, faktiškai atbūtas laikas skaičiuojamas pagal šio kodekso 44 straipsnyje numatytas taisykles.

Jeigu bausmę atlikės asmuo iki teistumo išnykimo laiko pabaigos vėl padaro nusikaltimą, laiko, per kuri išnyksta teistumas, eiga nutraukiamas. Teistumo išnykimo laikas pagal pirmajį nusikaltimą vėl skaičiuojamas nuo faktiško bausmės (pagrindinės ir papildomosios) už paskutinių nusikaltimų atlikimo. Šiaisiai atvejais asmuo laikomas teistu už abu nusikaltimus, kol pasibaigia teistumo už sunkiausią iš jų išnykimo laikas.

Jeigu nuteistasis laisvės atėmimu, atlikės bausmę, pavyzdingu elgesiu ir sažiningu darbu įrodo, kad jis pasitaisė, tai visuomeninių organizacijų prašymu, teismas gali panaikinti jam teistumą, prieš sueinant šiame straipsnyje nurodytiems terminams.

PENKTASIS SKYRIUS

PРИВЕРЧИАМОСИОС МЕДИЦИНИНИО ИР АУКЛЭДЖАМОДЖО ПОБҮДЖИО ПРИЕМОНЁС

59 straipsnis. Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams ir vykdomos sveikatos apsaugos organų gydymo įstaigu, yra šios:

1) atidavimas į psichiatrinę ligoninę bendrojo stebėjimo salygomis;

2) atidavimas į psichiatrinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo salygomis;

3) atidavimas į psichiatrinę ligoninę griežtojo stebėjimo salygomis;

Atidavima į psichiatrinę ligoninę bendrojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniams liguui, kuri dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio reikia laikyti ligoninėje ir priverstinai gydyti.

Atidavima į psichiatrinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniams liguui, kuris padarė pavojingą visuomenei veiką, nesusijusia su pasikėsinimu į piliečių gyvybę, ir dėl psichinės būklės néra pavojingas aplinkiniams, tačiau kuri reikia laikyti ligoninėje ir gydyti sustiprintojo stebėjimo salygomis.

Atidavima į psichiatrinę ligoninę griežtojo stebėjimo salygomis teismas gali taikyti psichiniams liguui, kuris dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio yra itin pavojingas visuomenei ir kuri reikia laikyti ligoninėje ir gydyti griežtojo stebėjimo salygomis.

Asmenys, atiduoti į psichiatrines ligonines sustiprintojo arba griežtojo stebėjimo salygomis, laikomi tokiose salygose, kad būtų užkirstas galimumas padaryti jiems naują pavojingą visuomenei veiką.

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės taikomos, kol asmuo pasveiksta arba kol išnyksta jo pavojingumas. Praėjus šešioms mėnesiams, o jeigu reikia, ir anksčiau, teismas pagal gydymo įstaigos išvadą privalo peržiūrėti priverčiamujų medicininio pobūdžio priemonių taikymo būtinumą ir ji pratęsti, bet kiekvieną kartą ne daugiau kaip šešioms mėnesiams, arba nutraukti.

Asmenys, kurie susirgo chronine psichine liga po to, kai jie padarė nusikaltimą, ir kuriems buvo pritaikytos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, jiems pasveikus, gali būti baustini, jeigu nuo nusikaltimo padarymo ar nuosprendžio priėmimo laiko atitinkamai nesuėjo šio kodekso 49 ir 50 straipsniuose numatyti terminai.

Jeigu šio straipsnio septintojoje dalyje nurodytiems asmenims paskiriama bausmė, tai laikas, per kuri buvo taikomos priverčiamosios

medicininio pobūdžio priemonės, išskaitomas į laisvės atėmimo atlikimo laiką diena už diena.

Jeigu nėra būtino reikalo taikyti asmeniui priverčiamasias medicininio pobūdžio priemones, taip pat jeigu teismas atleidžia jį nuo šių priemonių taikymo, jis gali būti teismo perduodamas giminaičių ar kitų asmenų rūpybai ir kartu jam gali būti nustatomas medicininis stebėjimas.

60 straipsnis. Neteko galios.

61 straipsnis. Priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės

Asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso 52¹ straipsnyje numatytais pagrindais, taikomos šios priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės:

- 1) įpareigojimas viešai ar kitokia forma atsiprašyti nukentėjusijį;
- 2) įpareigojimas savarankiškai atlyginti arba savo darbu pašalinti materialinę žalą;
- 3) atidavimas tėvų ar juos atstovaujančių asmenų priežiūrai;
- 4) įpareigojimas atlikti nemokamų darbų nuo 20 iki 100 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 5) namų priežiūra iki 45 parų;
- 6) atidavimas į specialią auklėjimo ir drausmės įstaigą iki 3 metų, bet ne ilgiau kaip iki nepilnamečiui sueis aštuoniolika metų. Teismas ne rečiau kaip viena karta per metus turi peržiūrėti buvimo įstaigoje tikslingumą.

Nepilnamečių buvimo specialioje auklėjimo ir drausmės įstaigoje tvarką ir salygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti nuostatai.

Teismo paskirtos priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės, numatytos šio straipsnio pirmosios dalies 1-5 punktuose, vykdymą kontraliuoja vidaus reikalų organai ir nepilnamečių reikalų tarnybos.

Jeigu nepilnametis nevykdė arba netinkamai vykdo jam paskirtą priverčiamają auklėjamojo pobūdžio priemonę, tai teismas, vidaus reikalų organo ir nepilnamečių reikalų tarnybos bendru teikimu, gali pakeisti vieną priverčiamają auklėjimo pobūdžio priemonę griežtesne priemonę.

YPATINGOJI DALIS

Pirmasis skirsnis VALSTYBINIAI NUSIKALTIMAI

I. Itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai

62 straipsnis. Valstybės išdavimas

Tyčinis Lietuvos Respublikos piliečio dalyvavimas kitos valstybės ar užsienio organizacijos veikloje, kuria siekiama pažeisti Lietuvos Respublikos suvereniteta, jos teritorijos neliečiamybę, gynybinę galia ar jéga nuversti Lietuvos Respublikos Konstitucija paremtą valstybinę valdžią -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio organų ar organizacijų užverbuotas vykdyti Lietuvos Respublikos atžvilgiu priešišką veiklą, jeigu jis gautai nusikalstamai užduočiai vykdyti nepadarė jokių veiksmų ir savo noru

pareiškė Lietuvos Respublikos valdžios organams apie savo ryšį su užsienio organais ar organizacijomis.

62⁽¹⁾ straipsnis. Kolaboravimas

Lietuvos Respublikos piliečio padėjimas priešiškai valstybei vykdyti veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respubliką, karo, karinio konflikto, okupacijos arba aneksijos metu -
baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

63 straipsnis. Šnipinėjimas

žinių, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybinė ar krašto apsaugos paslaptis, perdavimas, taip pat jų pagrobimas ar rinkimas, turint tikslą perduoti užsienio valstybei, užsienio organizacijai arba ju agentūrai, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo septynerių iki penkiolikos metų.

Perdavimas arba rinkimas pagal užsienio žvalgybos užduotį kitokiu žinių-

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, pradėjęs daryti šiame straipsnyje numatytaus nusikalstimus, tačiau savanoriškai nutraukęs tokia nusikalstama veikla ir pranešęs valdžios organams apie padarytus veiksmus, jeigu prisipažinimas ir jo pagrindu priimtos priemonės užkirta kelią žalos Lietuvos Respublikai atsiradimui.

64 straipsnis. Késinimasis į I.ietuvos Respublikos Prezidento,
Seimo nario,
Ministro Pirmininko, ministro arba kito pareigūno
gyvybę

Késinimasis į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro arba Seimo skiriamo pareigūno gyvybę ryšium su jų valstybine ar visuomenine veikla-

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

65 straipsnis. Késinimasis į: užsienio valstybės atstovo gyvybę

Késinimasis į užsienio valstybės ar vyriausybės vadovo ar kito užsienio valstybės atstovo, oficialiai esančių Lietuvos Respublikoje, gyvybę -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

66 straipsnis. Diversija

Sprogdinimai, padegimai arba kitokie veiksmai, kuriais siekiama sunaikinti žmones, padaryti kūno sužalojimus ar kitaip pakenkti sveikatai, sunaikinti įmones, susisiekimo kelius bei priemones, naftos, duju, elektros energijos tiekimo linijas, ryšių priemones arba kitą valstybinį ar visuomeninį turta. turint tikslą susilpninti Lietuvos valstybę, taip pat veiksmai, kuriais siekiama sukelti masinius apsinuodijimus, skleisti epidemijas ar epizootijas, turint tą patį tikslą,-

baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

67 straipsnis. Kenkimas

Veikimas arba neveikimas, kuriuo siekiama pakirsti pramonę, energetiką, transportą, žemės ūkį, pinigų sistemą, prekybą ar kitas ūkio šakas, taip pat valstybės organų veiklą, turint tikslą susilpninti Lietuvos valstybę, jeigu ši veika padaryta, panaudojant valstybines ar kitas įmones ar ištaigas arba kliudant joms normaliai dirbtis,-

baudžiamas laisvės atémimu iki dešimties metų.

68 straipsnis. Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suvereniteta

Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suvereniteta, teritorijos vientisuma, nuversti valstybinę valdžią arba vieši raginimai šiais tikslais padaryti sunkius nusikaltimus,-

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti organizuotos grupės, -
baudžiamas laisvės atémimu iki šešerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, padaryti vykdant kitų valstybių, užsienio organizacijų ar jų atstovų užduotis, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dešimties metų.

69 straipsnis. Karo kurstymas

Vieši raginimai sukelti karą -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

70 straipsnis. Antivalstybinių organizacijų kūrimas ir aktyvus dalyvavimas jų veikloje

Organizacijų, kurios siekia sutrikdyti Lietuvos Respublikos Konstitucija paremtą valstybinę ar visuomeninę tvarką, apriboti suverenias Lietuvos valstybės teises (galias), jéga atskirti Lietuvos Respublikos teritorijos dalį, kūrimas aktyvus dalyvavimas jų veikloje

-
baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

71 straipsnis. Genocidas

Veiksmai, kuriais siekiama fiziškai sunaikinti visus ar dalį gyventojų, priklausančių kokiai nors nacionalinei, etninei, rasinei, religinei, socialinei ar politinei grupei, pasireiškę šiu grupiu narių žiauriu kankinimu, sunkiu kūno sužalojimu, protinio vystymosi sutrikdymu; tyčiniu sudarymu tokiu gyvenimo salygu, kuriomis siekiama sunaikinti visa ar dalį tokios žmonių grupės; prievertiniu vaiku perdavimu iš šių grupių į kitas ar priemoniu, kuriomis siekiama prievara apriboti gimstamumą, panaudojimu, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvvidešimties metų.

Šio straipsnio 1 dalyje numatyti veiksmai, pasireiškę žmonių žudymu, taip pat šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyti veiksmų organizavimas arba vadovavimas jiems -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki dvvidešimties metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

Pastaba. Šis straipsnis turi grižtamąją galią.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

II. Kiti valstybiniai nusikaltimai

72 straipsnis. Nacionalinio ir rasinio lygiateisiškumo pažeidimas

Piliečių teisių apribojimas arba pirmenybių piliečiams suteikimas, atsižvelgiant į jų tautinių ar rasinių priklausomumą, taip pat tyčiniai veiksmai, kuriais siekiama sukelti nacionalinę ar rasinę nesantaiką arba vaidus, -

baudžiamai laisvės atémimu iki dveju metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba šios teisés atémimo.

Viešas kurstymas fiziškai susidoroti su kitataučiais baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be šios teisés atémimo.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytos veikos, sukélusios žmogaus mirtį arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvės atémimu iki dešimties metų.

73 straipsnis. Valstybės paslapties atskleidimas

žiniu, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis, atskleidimas, jeigu tai padarė asmuo, kuriam tos žinios buvo patikėtos arba kuris jas sužinojo ryšium su tarnyba arba darbu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukélusi sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvės atémimu iki aštuonerių metų.

74 straipsnis. Neteko galios.

74¹ straipsnis. Žiniu, kurios yra tarnybinė paslaptis, perdavimas užsienio organizacijoms

Ekonomikos, mokslo ir technikos arba kitokių žinių, kurios yra tarnybinė paslaptis, perdavimas užsienio organizacijoms ar jų atstovams, jeigu tai padarė asmuo, kuriam tos žinios buvo patikėtos ryšium su tarnyba ar su darbu arba tapo žinomas kitokiu būdu, sukélęs didelę turtinę žalą Lietuvos valstybei arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauda.

74² straipsnis. Piktinaudžiavimas oficialiais įgaliojimais

Pareigūno, įgalioto atstovauti Lietuvos Respublikai santykiuose su kita valstybe ar jos organizacija, tyčinis atlikimas veiksmu, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės interesams ir kurie padarė ar galėjo padaryti didelę žalą Lietuvos Respublikai, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauda ar be jos, arba bauda.

75 straipsnis. Banditizmas

Ginkluotos gaujos organizavimas, turint tikslą užpulti valstybines ar kitas įmones, įstaigas, organizacijas arba atskirus asmenis, taip pat dalyvavimas tokioje gaujoje ir jos daromuose užpuolimuose -

baudžiami laisvés atémimu nuo trejų iki penkiolikos metų arba laisvés atémimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

76 straipsnis. Neteko galios.

77 straipsnis. Neteko galios.

78 straipsnis. Masinės riaušės

Organizavimas masinių riaušių, kurias lydi pogromai, griovimai, padegimai ir kiti panašūs veiksmai, taip pat riaušių dalyvių betarpiškas nurodytų veiksmų padarymas arba ginkluotas ju pasipriešinimas valdžiai -
baudžiami laisvés atémimu nuo dvejų iki penkiolikos metų.

79 straipsnis. Vengimas eilinio šaukimo į tikraja krašto apsaugos tarnybą

Vengimas eilinio šaukimo į tikraja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos arba jai alternatyviaj (darbo) tarnybą -
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.
Ta pati veika, padaryta susižalojant kūnā arba simuliujant liga, suklastojant dokumentus arba kitokios apgaulés būdu,-
baudžiamama laisvés atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

80 straipsnis. Vengimas mobilizacinio šaukimo

Vengimas mobilizacinio šaukimo į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybą -
baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

81 straipsnis. Neteko galios.

82 straipsnis. Neteisėtas valstybės sienos perėjimas

Tyčinis neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimas -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba bauda.
Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiamama laisvés atémimu nuo trejų iki penkerių metų.

Šis straipsnis neapima tų atvejų, kai užsienio pilietis neteisėtai atvyksta į Lietuvos Respubliką, norédamas pasinaudoti prieglobočio teise.

82¹ straipsnis. Nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas

Nelegalus asmenų gabenimas į Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų su bauda arba be baudos.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų,-

baudžiama laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų su bauda.

83 straipsnis. Tarptautinių skridimų taisyklių pažeidimas

Įskridimas į Lietuvos Respubliką ar išskridimas iš Lietuvos Respublikos be nustatyto leidimo, nesilaikymas leidime nurodytų maršrutų, nutūpimo vietų, oro vartų, skridimo aukščio, taip pat kitoks tarptautinių skridimo taisyklių pažeidimas -
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

84 straipsnis. Transporto eismo saugumo ir eksploracijos taisyklių pažeidimas

Geležinkeliu, vandens arba oro transporto darbuotojų pažeidimas transporto eismo saugumo ir eksploracijos taisyklių, sukėlęs nelaimingų atsitikimų žmonėms, katastrofa, avarija ar kitokias sunkias pasekmes, taip pat blogas transporto priemonių, kelių, signalizacijos ir ryšių priemonių remontas sukėlęs tokias pat pasekmes, -

baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki dešimties metų.

85 straipsnis. Susisiekimo kelių ir transporto priemonių sugadinimas

Tyčinis susisiekimo kelių, juose esančiu įrenginiu, riedmeniu arba laivų, ryšių ar signalizacijos priemonių išsaugojimas arba sugadinimas, sudaręs grėsmę geležinkelio, vandens ar oro transporto eismo saugumui, -

baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ar bauda.

Tie patys veiksmai, sukélé traukinio, laivo, orlaivio avarija be žmonių aukų, -

baudžiami laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatyti veiksmai traukinio, laivo, orlaivio avarija su žmonių aukomis, -

baudžiami laisvės atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

85⁽¹⁾ straipsnis. Branduolinių įrenginių eksploracijos taisyklių pažeidimas

Branduolinių įrenginių eksploracijos taisyklių pažeidimas, sukėlęs branduolinės energetikos objekte avarija bei dėl pasklidusios radiacijos kenksmingas pasekmes žmonėms arba gamtinei aplinkai, -

baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, dėl kurios buvo žmonių aukų, -

baudžiama laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

86 straipsnis. Neteko galios.

87 straipsnis. Neteko galios.

88 straipsnis. Neteko galios.

89 straipsnis. Valstybinių nusikaltimų slėpimas

Iš anksto nepažadėtas valstybinių nusikaltimų, numatyti šio kodekso 62-67, 70, 71 ir 75 straipsniuose, slėpimas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-708, 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Antrasis skirsnis

90-103 straipsniai. Neteko galios.

Trečiasis skirsnis

NUSIKALTIMAI ASMENS GYVYBEI, SVEIKATAI, LAISVEI IR ORUMUI

104 straipsnis. Tyčinis nužudymas

Tyčinis nužudymas –
baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

105 straipsnis. Tyčinis nužudymas sunkinančiomis aplinkybėmis

Tyčinis nužudymas:

- 1) savo motinos arba tėvo;
- 2) dviejų ar daugiau asmens;
- 3) nėščios moters;
- 4) pavojingu daugelio žmonių gyvybei būdu;
- 5) itin žiauriai;
- 6) darant kitą sunką nusikaltimą;
- 7) turint tikslą paslėpti kitą sunką nusikaltimą;
- 8) dėl savanaudiškų paskatų;
- 9) dėl chuliganiškų paskatų;
- 10) ryšium su nukentėjusiojo vykdymu savo valstybinės ar pilietinės pareigos;
- 11) jeigu tai (išskyrus 106 ir 107 straipsnius) padarė itin pavojingas recidyvistas;
- 12) jeigu tai padarė asmuo, anksčiau nusikaltęs tyčiniu nužudymu, numatytu šio kodekso 104 arba 105 straipsniuose;
- 13) mažamečio asmens ar bejégiškos būklės asmens –
baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų
arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

* Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas
98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)Nr. VIII-983,
98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

106 straipsnis. Motinos tyčinis nužudymas savo naujagimo

Motinos tyčinis nužudymas savo kūdikio gimdymo metu ar tuoju po gimdymo –

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

107 straipsnis. Tyčinis nužudymas, didžiai susijaudinus

Tyčinis nužudymas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentėjusio pavartoto priešingo įstatymams smurto ar sunkaus ižeidimo, –
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

108 straipsnis. Neteko galios.

109 straipsnis. Nužudymas dėl neatsargumo

Nužudymas dėl neatsargumo baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

Ta pati veika, padaryta dėl samoningo nesilaikymo atsargumo taisyklių, taip pat nužudymas dėl neatsargumo dviejų ar daugiau asmenų baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų.

110 straipsnis. Privėdimas prie savižudybės

Žiauriu elgimus ar kitokiu panašiu būdu privėdimas prie savižudybės ar pasikėsinimo nusižudyti tokio asmens, kuris materialiai ar kitaip priklauso nuo kaltininko, -
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

111 straipsnis. Tyčinis sunkus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar
kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas, pavojingas gyvybei arba sukélęs regėjimo, girdėjimo ar kurio nors kito organo ar jo funkcijų netekimą, psichinę liga, néštumo nutrūkima, užkrétimą žmogaus imunų deficitu virusu (žIV), taip pat kitokį sveikatos sutrikimą, susijusį su pastoviu ne mažiau kaip trečdalio bendrojo darbingumo netekimu, arba nepataisomą veido subjaurinimą,-

baudžiamas laisvés atémimu nuo dviejų iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta itin pavojingo recidivisto ar žiauriai kankiniant, taip pat sunkus kūno sužalojimas ryšium su nukentėjusiojo vykdymu tarnybinės ar visuomeninės pareigos bei sunkaus kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejėgiškos būklės asmeniui-

baudžiama laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

112 straipsnis. Tyčinis apysunkis kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas, nepavojingas gyvybei ir nesukélęs šio kodekso 111 straipsnyje numatyty pasekmių, bet sukélęs ilgalaikį kurio nors organo funkcijų sutrikimą ar kitokį ilgalaikį sveikatos suirimą arba žymų pastovų mažiau kaip trečdalio bendrojo darbingumo netekimą,-
baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

Ta pati veika, padaryta ryšium su nukentėjusiojo vykdymu tamybinės ar visuomeninės pareigos arba itin pavojingo recidivisto ar žiauriai kankiniant, taip pat apysunkio kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejėgiškos būklės asmeniui-

baudžiama laisvés atémimu iki penkerių metų.

113 straipsnis. Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas didžiai susijaudinus

Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentėjusiojo pavartoto priešingo įstatymams smurto ar sunkaus ižeidimo,-

baudžiamas laisvés atémimu iki dviejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

114 straipsnis. Neteko galios.

115 straipsnis. Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo

Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

116 straipsnis. Tyčinis lengvas kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrétimas liga ar kitoks susargdinimas, nesukėlęs sveikatos sutrikimo, -
baudžiamas laisvės atémimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, sukélusi trumpalaikį sveikatos sutrikimą, arba nežymų pastovų darbingumo netekimą, -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba data darbais tam pačiam laikui.

Sistemingas tyčinių lengvų kūno sužalojimų padarymas -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

117 straipsnis. Smūgių sudavimas ir žiaurus kankinimas

Tyčinis smūgio sudavimas arba kitoks smurto veiksmas, sukėlęs fizinių skausmą, -
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Sistemingas smūgių sudavimas arba kitokie žiauraus kankinimo pobūdžio smurto veiksmai -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų.

118 straipsnis. išžaginimas

Lytinis santykiavimas, pavartojant fizinių smurtą ar grasinimus arba pasinaudojant bejégiška nukentėjusios būkle, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų. Ta pati veika, padaryta asmens, pirmiau padariusio tokį pat nusikaltimą,
-

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba išžaginimas nepilnametės -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė itin pavojingas recidivistas arba tai sukélé itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimas mažametės -
baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

119 straipsnis. Prispyrimas moteris lytiškai santykiauti

Prispyrimas moteris lytiškai santykiauti arba kitokia forma tenkinti lytinę aistra, jeigu tai padarė asmuo, nuo kurio moteris yra materialiai ar tarnybiskai priklausoma, -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

120 straipsnis. Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu

Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu-
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

121 straipsnis. Tvirkinamieji veiksmai
Tvirkinamieji veiksmai jaunesnio kaip šešiolikos metų amžiaus
asmens atžvilgiu -
baudžiami laisvés atémimu iki trejų metų.

122 straipsnis. Vyro lytinis santykiavimas su vyru

Vyro lytinis santykiavimas su vyru, pavartojoant fizinių smurta
ar grasinimus arba pasinaudojant nukentėjusiojo priklausoma padėtimi
ar bejégiškumu, taip pat padarytas nepilnamečio atžvilgiu, -
baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

123 straipsnis. Neteko galios.

123¹ straipsnis. Neteko galios

123² straipsnis. Neteko galios.

124 straipsnis. Neteisėtas aborto padarymas

Gydytojo neteisėtas padarymas aborto -
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Aborto padarymas antisanitarinėmis salygomis arba neturint
aukštojo medicinos mokslo -
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.
Neteisėtas aborto padarymas pakartotinai arba sukélęs
nukentėjusiajai ilgalaikį sveikatos sutrikimą ar mirtį -
baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki septynerių metų.

125 straipsnis. Vengimas išlaikyti vaikus

Piktybinis tévo ar motinos vengimas mokéti pagal teismo
sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams išlaikyti -
baudžiamas laisvés atémimu iki dviejų metų, arba pataisos
darbais iki vienerių metų.

Ta pati veika, padaryta asmens, turinčio teistumą už vengimą
mokéti pagal teismo sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams
išlaikyti, -
baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų.

126 straipsnis. Vengimas išlaikyti tėvus

Piktybinis vengimas mokéti pagal teismo sprendimą lėšas
nedarbingiems tévams išlaikyti -
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba užtraukia
visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

127 straipsnis. Pagrobimas arba sukeitimasis

Pagrobimas svetimo vaiko arba sukeitimasis vaiko savanaudišku
tikslu ar dėl kitokių žemų paskatų -
baudžiamas laisvés atémimu iki šešerių metų.

128 straipsnis. Palikimas pavojingoje gyvybei

Nesuteikimas būtinės ir aiškiai neatidėliotinos pagalbos asmeniui, esančiam pavojingoje gyvybei padėtyje, jeigu kaltininkas žinomai galėjo ją suteikti be rimto pavojaus sau kitiem asmenims, taip pat nepranešimas atitinkamoms ištaigoms ar asmenims apie būtinumą suteikti tokią pagalbą -

baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Žinotinas palikimas be pagalbos asmens, esančio pavojingoje gyvybei padėtyje ir negalinčio imtis savisaugos priemonių, jeigu kaltininkas privalėjo nukentėjusiuoju rūpintis ir galėjo suteikti jam pagalbą arba pats sudarė pavojingą jo gyvybei padėti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

129 straipsnis. Nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos

Be svarbios priežasties nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos, jeigu tai padarė asmuo, kuris pagal išstatymą ar specialia taisyklę privalo ją suteikti-baudžiamas pataisos darbais iki vieneriu metu arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, jeigu ji sukėlė ar žinomai galėjo sukelti ligonio mirtį ar kitokias sunkias jam pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su atėmimu teisės dirbtini profesinį darbą iki trejų metų.

130 straipsnis. Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos nelaimės ištikiems žmonėms

Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos vandens kelyje nelaimės ištikiems žmonėms, jeigu ši pagalba galėjo būti suteikta be rimto pavojaus savo laivui, jo īgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

131 straipsnis. Neteisėtas laisvės atėmimas

Neteisėtas laisvės atėmimas žmogui -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

131¹ straipsnis. Įkaitų paémimas

Asmens kaip įkaito paémimas ar laikymas, susijęs su grasinimu nužudyti, padaryti kūno sužalojimą arba tolesnio šio asmens laikymu, turint tikslą paversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizini arba juridinį asmenį ar grupę asmenų atlikti kokį nors veiksma arba atsisakyti nuo jo kaip įkaito atleidimo sąlyga, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

131² straipsnis. Neteisėtas atidavimas į psichiatrinę ligoninę

Atidavimas į psichiatrinę ligoninę žinomai psichiškai sveiko asmens -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo vieneriu iki trejų metų arba be atémimo šios teisés.

131⁽³⁾ straipsnis. Prekyba žmonėmis

Asmens pardavimas ar kitoks perleidimas arba asmens igijimas turint tikslą ji seksualiai išnaudoti, priversti užsiimti prostitutacija arba gauti materialinę ar kitokią asmeninę naudą, taip pat asmens gabenimas prostitutucijai į Lietuvą arba už Lietuvos ribų -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusiu asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiama laisvės atémimu nuo šešerių iki dvylikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

132 straipsnis. Šmeižimas

Skleidimas žinomai melagingu prasimanymu, žeminančiu kito asmens garbę, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, padaryta spaudinyje ar kitokiu būdu paskleistame kūrinyje, anoniminame laiške arba asmens, turinčio teistumą už šmeižimą, -

baudžiama laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Šmeižimas, susijęs su kaltinimu sunkaus nusikaltimo padarymu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

132⁽¹⁾ straipsnis. Asmens šantažas

Reikalavimas atlikti neteisėtus veiksmus ar susilaikyti nuo teisėtų veiksmų atlikimo ar kitaip elgtis pagal kaltininko nurodymą, tiesiogiai arba užuominomis grasinant asmeniui ar jo artimiesiems smurtu, turto sunaikinimu ar sužalojimu arba kompromituojančiu žiniu pagarsinimu, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Ketvirtasis skirsnis

NUSIKALTIMAI POLITINĖMS IR DARBINĖMS PILIEČIŲ TEISĒMS

134 straipsnis. Kliudymas rinkėjui pasinaudoti rinkimų ar referendumo teise

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume apgaule, papirkimu

ar grasinant panaudoti fizinių smurtą prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jo turta -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume naudojant fizinių smurtą prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jo turta -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135 straipsnis. Rinkimų ar referendumo dokumentų suklastojimas, balsavimo slaptumo pažeidimas, taip pat rinkimų ar referendumo suklastotų dokumentų panaudojimas

Rinkėjų sąrašu, piliečiu, turinčiu teisę dalyvauti referendumėje, sąrašu, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimų ar referendumo biuletenių suklastojimas, taip pat šių suklastotų dokumentų panaudojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Rinkėjų sąrašu, piliečiu, turinčiu teisę dalyvauti referendumėje, sąrašu, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimų ar referendumo biuletenių suklastojimas, šių suklastotų dokumentų panaudojimas, balsavimo slaptumo pažeidimas, jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽¹⁾ straipsnis. Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas, jeigu tai turėjo įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽²⁾ straipsnis. Tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos

apdorojimui

Žinomai neteisingos kompiuterinės programos sudarymas, klaidingų duomenų įrašymas į kompiuterio atmintį, taip pat kitoks tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos apdorojimui, jeigu tai turėjo ar galėjo turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽³⁾ straipsnis. Tyčinis rinkimu ar referendumo dokumentu sugadinimas, sunaikinimas, paslėpimas, taip pat šiu dokumentu pagrobimas

Neteisėtas rinkėjų sarašu, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendumu, sarašu, balsų skaičiavimo protokolu, rinkimu ar referendumo biuletenių sunaikinimas, taip pat šiu dokumentu tyčinis sugadinimas, paslėpimas ar pagrobimas, jeigu tai turėjo įtakos rinkimu ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais,

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽⁴⁾ straipsnis. Rinkimu ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas

Rinkimu ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas –
baudžiamas pataisos darbas iki vienerių metų arba bauda.

Rinkimu ar referendumo netikru biuletenių pagaminimas dideliais kiekiais –

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Dideliu kiekiu laikoma, kai rinkimu ar referendumo netikru biuletenių skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-527, 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

136 straipsnis. Buto neliečiamybės pažeidimas

Neteisėta krata, neteisėtas iškeldinimas, įkeldinimas ar kitokie veiksmai, pažeidžiantys piliečių buto neliečiamybę, –
baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

137 straipsnis. Neteisėtas asmens susirašinėjimo, pranešimų arba pokalbių telefonu slaptumo pažeidimas

Neteisėtas asmens susirašinėjimo ar pranešimų, siunčiamų paštu ar techninėmis priemonėmis, slaptumo pažeidimas –
baudžiamas pataisos darbas arba bauda.

138 straipsnis. Profesinių sąjungų įstatyminių teisių pažeidimas

Kliudymas teisėtai profesinių sąjungų ir jų organų veiklai –
baudžiamas pataisos darbas iki vienerių metų, arba bauda.

139 straipsnis. Darbo įstatymų pažeidimas

Neteisėtas darbuotojo atleidimas iš darbo dėl asmeninių paskatu, taip pat kitoks šiurkštus darbdavio ar jo įgalioto asmens pažeidimas darbo įstatymu-

baudžiami bausda.

140 straipsnis. Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo nėštios moteris ar žindančios motinos

Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo moteris jos nėštumo motyvais, taip pat atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo kūdikį žindančios motinos motyvais -
baudžiamas pataisos darbas iki vienerių metų.

140¹ straipsnis. Piliečių persekiojimas už kritika

Pareigūnų tyčinės piliečio teisių ir įstatymo saugomų interesų suvaržymas, susijęs su jo persekiojimu už nustatyta tvarka pateiktus pasiūlymus, paduotus pareiškimus, skundus; juose esančią kritiką, taip pat už kritiką kitokia forma,-

baudžiamas bausda.

Tie patys veiksmai, padarę esminę žalą piliečio teisėmis įstatymo saugomiems interesams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba darbas nuo vienerių iki dvejų metų.

141 straipsnis. Saugos darbe norminių aktų pažeidimas

Lietuvos Respublikos žmonių saugos darbe įstatymo ar kitu saugos darbe norminių aktų pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti nelaimingų atsitikimų žmonėms, avarija ar kitokias pasekmes, -

baudžiamas pataisos darbas iki vienerių metų arba bausda.

Ta pati veika, sukėlus nelaimingų atsitikimų žmonėms, avarija ar kitokias sunkias pasekmes,-

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bausda.

142 straipsnis. Autoriaus ir išradėjo teisių pažeidimas

Svetimo mokslinio, literatūros, muzikos ar dailės kūrinio išleidimas savo vardu ar kitoks tokio kūrinio autorystės pasisavinimas arba neteisėtas jo atgaminimas ar paskleidimas, taip pat privertimas jo autoriaus pripažinti kitą asmenį bendraautoriu -
baudžiamas pataisos darbas iki dvejų metų arba bausda.

Svetimo išradimo ar racionalizacinio pasiūlymo autorystės pasisavinimas arba privertimas jo autoriaus pripažinti kitą asmenį bendraautoriu, taip pat be išradėjo sutikimo paskelbimas išradimo, kol jis dar nepareikištas nustatyta tvarka, -

baudžiamas pataisos darbas iki dvejų metų arba bausda.

143 straipsnis. Neteko galios.

144 straipsnis. Kėsinimasis į piliečių asmenybę ir teises, dangstantis religinių apeigų atlikinėjimu

Organizavimas grupės, kurios veikla, vykdoma, dangstantis tikėjimo skelbimu ar religinių apeigų atlikinėjimu, yra susijusi su darymu žalos piliečių sveikatai ar su kitokiu kėsinimusi į piliečių asmenybę ar teises arba su skatinimu piliečių atsisakyti nuo visuomeninės veiklos ar pilietinių pareigu vykdymo, taip pat vadovavimas tokiai grupei -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Aktyvus dalyvavimas šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos grupės veikloje, taip pat sisteminga propaganda, kuria siekiama, kad būtų daromos nurodytos joje veikos, -

baudžiamai laisvės atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Jeigu šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytos veikos ir jas padarę asmenys néra labai pavojingi visuomenei, jiems gali būti taikomos visuomeninio poveikio priemonės.

145 straipsnis. Kliudymas atlikti religines apeigas

Kliudymas atlikti religines apeigas, kiek jos neardo viešosios tvarkos ir néra susijusios su késinimus i piliečių teises, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Penktasis skirsnis

146-155 straipsniai. Neteko galios.

Šeštasis skirsnis

156-176 straipsniai. Neteko galios.

Septintasis skirsnis

177-182 straipsniai. Neteko galios.

Aštuntasis skirsnis

183-199 straipsniai. Neteko galios.

Devintasis skirsnis

NUSIKALTIMAI VALDYMO TVARKAI

199¹ straipsnis. Neteko galios.

199⁽²⁾ straipsnis. Valstybės simbolių išniekinimas

Lietuvos Respublikos valstybės herbo ar valstybės vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš Lietuvos Respublikos valstybės himno -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Lietuvos valstybės istorinių simbolių - Gedimino (Gediminaičių) stulpą, Vyčio Kryžiaus nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš jų -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Užsienio valstybės oficialiai iškabintų valstybės herbo ar valstybės vėliavos, taip pat universalios tarptautinės organizacijos bei regioninės tarptautinės organizacijos vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ir kitoks išniekinimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-820, 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)

199³ straipsnis. Grupinių veiksmų, kuriais pažeidžiama viešoji tvarka,
organizavimas arba aktyvus dalyvavimas juose

Grupinių veiksmų, kuriais šiurkščiai pažeidžiama viešoji tvarka
arba kurie yra susiję su aiškiu neklausymu valdžios atstovų teisėtų
reikalavimu, arba kurie sukélé transporto, valstybinių ar
visuomeninių įmonių, įstaigu, organizacijų darbo pažeidimą,
organizavimas, taip pat aktyvus dalyvavimas juose -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos
darbais iki dvejų metų, arba bauda.

199⁽⁴⁾ straipsnis. Streiko branduolinės energetikos objekte
organizavimas

Streiko branduolinės energetikos objekte organizavimas -
baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

200 straipsnis. Privertimas valdžios ar visuomenės atstovo
atlikti
neteisėtus veiksmus

Privertimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio
viešosios tvarkos palaikymo pareigas, atlikti aiškiai neteisėtus
veiksmus -
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos
darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201 straipsnis. Pasipriešinimas valdžios atstovui ar visuomenės
atstovui, einančiam viešosios tvarkos palaikymo
pareigas

Pasipriešinimas valdžios atstovui, einančiam įstatymo jam
pavestas pareigas, taip pat visuomenės atstovui, einančiam viešosios
tvarkos palaikymo pareigas, pavartojant smurtą ar grasinant jį
pavartoti, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos
darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201¹ straipsnis. Pasipriešinimas policininkui ar policijos
réméjui

Pasipriešinimas policininkui ar policijos réméjui, einantiems
jiems pavestas viešosios tvarkos saugojimo pareigas, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų. arba pataisos
darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, susiję su smurtu ar grasinimu pavartoti
smurtą, taip pat smurtu ar grasinimu pavartoti smurtą privertimas šiu
asmenų padaryti aiškiai neteisėtus veiksmus -
baudžiami laisvės atėmimu nuo vienerių iki penkerių metų arba
pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

202 straipsnis. Ižeidimas valdžios ar visuomenės atstovo

Viešas ižeidimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio viešosios tvarkos palaikymo pareigas, ryšium su šiemis asmenims pavestų pareigu éjimu -
baudžiamas laisvés atémimu iki šešių ménesių, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

202¹ straipsnis. Ižeidimas policininko ar policijos réméjo

Ižeidimas policininko ar policijos réméjo ryšium su jiems pavesta viešosios tvarkos saugojimo pareiga éjimu -
baudžiamas laisvés atémimu iki šešių ménesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

203 straipsnis. Grasinimas ar smurtas prieš pareigūna, visuomenės
darbuotoja arba pilieti, atliekanti visuomeninę pareiga

Grafinimas nužudyti, padaryti sunkų kūno sužalojimą ar sunaikinti turta pareigūnui ar visuomenės darbuotojui, turint tikslą nutraukti jų tarnybinę ar visuomeninę veiklą arba pakeisti jos pobūdi grasinančiojo naudai, taip pat toks grasinimas piliečiui ryšium su jo dalyvavimu, įspéjant, užkertant kelią nusikaltimui ar antivisuomeniniams nusižengimui, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų.

Lengvo kūno sužalojimo padarymas, smūgio sudavimas ar kitokie smurto veiksmai prieš pareigūną ar visuomenės darbuotoją ryšium su jo tarnybine veikla arba visuomeninės pareigos atlikimu, taip pat prieš pilieti ryšium su jo dalyvavimu, įspéjant, užkertant kelią nusikaltimui ar antivisuomeniniams nusižengimui, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

203¹ straipsnis. Késinimasis ī policininko ar policijos réméjo gyvybę

Késinimasis ī policininko ar policijos réméjo gyvybę ryšium su jų tarnybine arba visuomeninė viešosios tvarkos saugojimo veikla -
baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

204 straipsnis. Pareigūno vardo pasisavinimas

Pareigūno vardo pasisavinimas, susijęs su padarymu šiuo pagrindu kokios nors pavojingos visuomenei veikos, -
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

205 straipsnis. Dokumentų pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar
paslėpimas

Oficialaus dokumento pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar paslėpimas dėl savanaudiškų ar kitokių asmeninių paskatų, jeigu tai sukélė ar galéjo sukelti įmonės, įstaigos arba organizacijos veiklos sutrikimą, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos itin svarbių dokumentų atžvilgiu ar padariusios esminę žala įmonei, įstaigai arba organizacijai arba piliečių teisėms ar teisėtiems interesams, -

baudžiamos laisvės atémimu iki trejų metų.

206 straipsnis. Piliečių asmeninių dokumentų pagrobimas

Paso, karinio bilieto ar kito svarbaus asmeninio dokumento pagrobimas iš piliečio -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

207 straipsnis. Oficialaus dokumento suklastojimas ar suklastoto oficialaus dokumento realizavimas ar panaudojimas

Įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingų žinių arba surašymas suklastoto dokumento, žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir (ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas, taip pat žinomai suklastoto oficialaus dokumento realizavimas ar panaudojimas -

baudžiami laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjima patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukélusios didelę žalą valstybės ar visuomenės interesams arba asmens teisėms ar teisėtiems interesams, -

baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

207¹ straipsnis. Neteko galios.

208 straipsnis. Antspudo, štampo ar blanko suklastojimas arba suklastotų šių daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas

Valstybinės ar visuomeninės įmonės, įstaigos arba organizacijos antspudo, štampo ar blanko suklastojimas, taip pat žinomai suklastotų minėtuju daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas arba tikro antspudo, štampo ar blanko pagrobimas -

baudžiami laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

208¹ Sraipsnis. Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbtos įspudos panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ir netinkamas saugojimas

Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbtos įspudos panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ar netinkamas saugojimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

209 straipsnis. Išradimų pareiškimas arba perdavimas į užsienį

Išradimų ar atradimų, kurie néra valstybinė paslaptis, pareišlamas arba per davimas į užsieni, pažeidžiant nustatyta tvarką,
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

210 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinés īskaitos

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinés īskaitos, jeigu už tokia pat veiką kaltininkui anksčiau buvo pritaikytos administraciniés nuobaudos, -
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padaryta karo metu, -
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

211 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas -
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padarant kokį nors sužalojimą (tyčinis kūno sužalojimas) simuliujant ligą, suklastojant dokumentus ar kitokios apgaulės būdu -
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

212 straipsnis. Pasų sistemos taisyklių pažeidimas

Piktybinis pasų sistemos taisyklių pažeidimas, jeigu šis pažeidimas pasireišké gyvenimu be paso arba neįregistravus ir jeigu pirmiai asmeniui už tai jau buvo du kartus paskirta administracinié nuobauda, -
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Paso suklastojimas, taip pat gyvenimas su suklastotu ar svetimu pasu -
baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki trejų metų.

212¹ straipsnis. Teismo įpareigojimų nevykdymas

Teismo įpareigojimų ar įpareigojimų, skirų pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, nevykdymas, jei už tai anksčiau buvo pritaikyta administracinié nuobauda, -
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.

213 straipsnis. Ivažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą
arba
gyvenimo juose taisyklių pažeidimas

Ivažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą, gyvenimo ar įsiregistravimo juose taisyklių pažeidimas po to, kai buvo paskirta administracinié nuobauda už tokia pat pažaida, -
baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

213¹ straipsnis. Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ja tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas

Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ja tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas, jeigu anksčiau šiemis

asmenims už nurodytų taisyklių pažeidimą per vienerius metus buvo paskirta administracinié nuobauda ir netaikomas išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos, -
baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba bauda.

214 straipsnis. Savavaldžiavimas

Savvališkas, nesilaikant įstatymu nustatyto tvarkos, savo ar kito asmens tikros ar tariamos teisés, kuri yra ginčijama arba pripažistama, bet nerealizuojama, vykdymas, padaręs didelę žala asmens, įmonės, įstaigos ar organizacijos teiséms ar teisétiems interesams, arba grasinant pavartoti fizinių smurta prieš nukentėjusį ar jo artimuosis arba sunaikinti ar sugadinti jų turta (savavaldžiavimas), -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų ir bauta arba tik bauta.

Savavaldžiavimas, padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba asmens, turinčio teistumą už savavaldbavima, -
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų ir bauta.

214⁽¹⁾ straipsnis. Strateginių prekių ir technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos

Strateginių prekių ar technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint nustatyta tvarka išduotos licencijos, padaręs didelę žalą valstybei, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų ir bauta.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

215 straipsnis. Statybos taisyklių pažeidimas

Gyvenamojo namo (arba jo dalies), ūkinio ir būtinio pastato ar kitokio įrenginio savvališkas įstatymas, tai yra įstatymas arba perstatymas, neturint nustatyto leidimo ir reikiamai patvirtinto projekto, taip pat esminis nukrypimas nuo projekto arba šiurkštus pagrindinių statybos normų ir taisyklių pažeidimas, jeigu šie veiksmai padaryti po to, kai kaltininkui buvo pritaikytos administraciniés nuobaudos už šiuos pažeidimus -

baudžiami laisvés atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauta.

216 straipsnis. Neteisėtas statybinių medžiagų įgijimas

Pagrindinių statybinių medžiagų įgijimo nustatyto tvarkos pažeidimas, jeigu jis padarytas po to, kai buvo paskirta administracinié nuobauda už tokį pat pažeidimą, -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų ar pataisos darbais tam pačiam laikui arba bauta.

217 straipsnis. Civilinės metrikacijos įstatymų pažeidimas

Nuslėpimas aplinkybių, kliudančių susituokti, arba melagingu žiniu suteikimas civilinės metrikacijos organams -
baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauta.

217¹ straipsnis. Įvaikinimo paslapties pagarsinimas

Įvaikinimo paslapties pagarsinimas, padarytas prieš itėvių valią, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta dėl žemų paskatų arba sukélusi sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų, arba bauda.

218 straipsnis. Melagingas paliudijimas

Žinomai melagingas paliudijimas, jeigu dėl to neteisėtai paskirta valstybinė pensija, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, padariusi valstybei žymia žala, -

baudžiama laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

219 straipsnis.(Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

220 straipsnis. Neteisėtas valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo

Neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo -

baudžiamas laivės atémimu iki vienerių metų.

221 straipsnis. Naudojimosi radiojo įrenginiai laivuose taisyklių pažeidimas

Pažeidimas taisyklių, reguliuojančių naudojimą radiojo įrenginiai Lietuvos Respublikos laivuose, taip pat užsienio laivuose, esančiuose Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, - baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

222 straipsnis. Nesuteikimas pagalbos, susidūrus laivams

Laivo, susidūrusio vandens kelyje su kitu laivu, kapitono nesiėmimas reikiamu priemonių suteikti tam kitam laivui pagalbą, kiek šių priemonių buvo galima imtis, nesudarant rimto pavojaus savo laivui, jo īgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, sukélusi sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atémimu iki penkerių metų.

223 straipsnis. Laivo kapitono nepranešimas savo laivo pavadinimo ir

kitų žinių

Laivo kapitono nepranešimas kitam laivui, susidūrusiam su jo laivu vandens kelyje, savo laivo pavadinimo ir uosto, kuriame jis įregistruotas, taip pat savo išvykimo ir paskirties vietas, nors buvo galima šias žinias pranešti, -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

224 straipsnis. Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo

Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo, jeigu dėl to nutrūko ar galėjo nutrūkti telegrafo susisiekimas, -
baudžiamas pataisos darbas iki šešių mėnesių arba bauda.

224¹ straipsnis. Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas

Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu dėl to sužalota tarpmiestinio ryšio kabelinė linija, -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbas tam pačiam laikui, arba bauda.

224² straipsnis. Neteisėtas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas

Įstatymo nustatyta tvarka nesankcionuotas ir slaptas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas informacijai rinkti -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba bauda.
Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu būdu surinktos informacijos apie asmenį, įmone, įstaiga ar organizacija viešas paskelbimas, panaudojimas savanaudiškais tikslais arba padaręs jiems didelę žala -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Dešimtasis skirsnis
NUSIKALTIMAI VI. SUOMENĖS SAUGUMUI IR VIEŠAJAI TVARKAI

225 straipsnis. Chuliganizmas

Chuliganizmas, tai yra tyčiniai veiksmai, šiurkščiai pažeidžiantys viešąją tvarką ir rodantys aiškų negerbimą visuomenės,
-
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbas tam pačiam laikui, arba bauda.

Piktybinis chuliganizmas, tai yra tie patys veiksmai, pasižymintys nepaprastu cinizmu ar ypatingu ižūlumu, arba susiję su pasipriešinimu valdžios astovui, ar visuomenės astovui, einančiam viešosios tvarkos apsaugos pareigas, ar kitiems piliečiams, kurie užkerta kelią chuliganiškiems veiksmams, taip pat padaryti asmens, turinčio teistumą už chuliganizmą, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyse, jeigu jie padaryti, naudojant ar mėginant panaudoti šaunamajį ginklą arba peilius, kastetus ar kitokius nešaunamuosius ginklus, taip pat kitus daiktus, specialiai pritaikytus kūnui sužaloti, -
baudžiami laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų.

226 straipsnis. Neteko galios.

226¹ straipsnis. Melagingas pranešimas apie visuomenei gresiantį ar ištikusį pavojų

Melagingas pranešimas telefonu, per radija ar kitokiu būdu žinios apie gresiantį visuomenei pavojų ar didelę nelaimę, jei dėl to buvo bereikalingai iškvieatos atitinkamos tarnybos arba tai sukélé žmonių sumaištį, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauda arba be baudos arba bauda.

227 straipsnis. Grasinimas nužudyti

Grafinimas nužudyti ar padaryti sunkų kūno sužalojimą, esant pakankamam pagrindui bijoti, kad grasinimas bus įvykdytas, - baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

227¹ straipsnis. Nusikalstamas susivienijimas

Susivienijimo iš trijų ar daugiau asmenų bendrai nusikalstamai veiklai - daryti sunkius nusikaltimus - kūrimas, taip pat dalyvavimas jo veikloje -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, kai nusikalstamas susivienijimas ginkluotas šaunamuoju ginklu ar sprogstamosiomis medžiagomis, -

baudžiami laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, kuris dalyvavo nusikalstamo susivienijimo, numatyto šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, daromuose nusikaltimuose arba priklausé tokiam susivienijimui, tačiau prisipažinęs teisėsaugos organams suteiké vertingos informacijos, kurios pagrindu buvo užkirstas kelias nusikalstamo susivienijimo veiklai arba jo nariai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybén. Ši dalis netaikoma asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

227⁽²⁾ straipsnis. Žmogaus terorizavimas

Žmogaus bauginimas grasinant jam sprogdinimu, padegimu ar kitokia pavojinga žmogaus gyvybei, sveikatai ar turtui veika, taip pat sistemingas žmogaus bauginimas naudojant kitokią psichinę prievara -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda arba be jos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

227⁽³⁾ straipsnis. Teroro aktas

Sprogmenų padéjimas turint tikslą sukelti sprogimą, taip pat sprogdinimas ar padegimas, jeigu tai padaryta žmonių gyvenamojoje, darbo, susibūrimo ar viešoje vietoje, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, sukélusi nukentėjusiajam kūno sužalojimą, arba jei dėl to buvo sunaikinti ar sužaloti transporto priemonė arba statinys ar statinyje buvusi īranga, arba teroro aktas, padarytas organizuotos grupės, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

Teroro aktas, sukélęs apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą trims ar daugiau asmenų arba nukentėjusiojo mirtį, taip pat sprogdinimas ar padegimas, nukreiptas prieš valstybés valdžios ar valdymo institucija ar strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčią įmonę ar įrenginį, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-983, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

228 straipsnis. Neteko galios.

229 straipsnis. Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas

Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamama laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

230 straipsnis. Saugumo taisyklių pažeidimas įmonėse arsenaluose, kur gresia sprogimo pavojus

Gamybinės-techninės drausmės ar užtikrinančių gamybos sauguma taisyklių pažeidimas įmonėse ar cechuose, kur gresia sprogimo pavojus, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes,-

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamama laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

230¹ straipsnis. Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu padaryta po to, kai kaltininkui vienerių metų laikotarpiu buvo pritaikytos visuomeninio, drausminio poveikio priemonės ar administraciniės nuobaudos už šių taisyklių pažeidimą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, sukelęs gaisrą, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

231 straipsnis. Sprogmenų, sprogstamujų medžiagų laikymo, vartojimo, apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas

Sprogmenų ar sprogstamujų medžiagų laikymo, vartojimo, apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamama laisvės atémimu nuo vienerių iki šešerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

231⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas sprogmenų, sprogstamųjų ir lengvai užsidegančių medžiagų pervežimas oro transportu

Keleivio pervežimas sprogmenų ar sprogstamųjų arba lengvai užsidegančių medžiagų orlaiviu -
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukélę sunkias pasekmes, -
baudžiami laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

231² straipsnis. Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų įsigijimas,
laikymas, panaudojimas, perdavimas arba suardymas

Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų (jonizuoto spinduliuavimo šaltiniu, radioaktyviųjų ir branduolinių medžiagų bet kurioje fizinėje būsenoje ar kokiui kitu pavidalu esančių įrenginyje arba gaminyje) įgijimas, laikymas, panaudojimas, perdavimas arba suardymas -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukélę žmonių žuvimą ar kitokias sunkias pasekmes, -
baudžiami laisvés atémimu iki dešimties metų.

231³ straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, naudojimo, apskaitos, gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių pažeidimas

Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, panaudojimo, apskaitos gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių pažeidimas, jeigu šie veiksmai galėjo sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukélę žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes,-baudžiami laisvés atémimu iki dešimties metų.

232 straipsnis. Neteisėtas stipriai veikiančių ar nuodinguju medžiagu
gaminimas arba realizavimas

Neteisėtas stipriai veikiančių ar nuodinguju medžiagu gaminimas, įgijimas, laikymas arba realizavimas, taip pat nustatyti joms gaminti, laikyti, išduoti, apskaitytai ar gabenti taisyklių pažeidimas -

baudžiamai laisvés atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti su nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis (ar ju pirmtakais), naudojamomis kaip cheminis ginklas, cheminio ginklo gamybai ar kitiems Cheminio ginklo uždraudimo įstatymo draudžiamiems tikslams, -

baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-954, 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)

232⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas arba siuntimas, neturint tikslą parduoti ar kitaip platinti, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 1 dalyje, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatyti šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽³⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾, 232⁽⁸⁾ straipsniuose, -

baudžiami laisvés atémimu iki penkerių metų.

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas arba siuntimas, turint tikslą jas parduoti ar kitaip platinti, taip pat neteisėtas jų pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Neteisėtas ypač stiprių psichotropinių ar narkotinių medžiagų, sukeliančių pavoju gyvybei, gaminimas, pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvés atémimu nuo aštuneriu iki penkiolikos metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 3 ar 4 dalyse, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatyti šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽³⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾, 232⁽⁸⁾ straipsniuose, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, taip pat psichotropinių ar narkotinių medžiagų platinimas stambiu mastu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Asmuo, savanoriškai atidavęs psichotropines ar narkotines medžiagas, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už atiduotų psichotropinių ar narkotinių medžiagų įgijimą, taip pat už laikymą, gabenimą ir siuntimą.

Asmuo, savanoriškai kreipėsis į medicinos įstaiga dėl medicinos pagalbos suteikimo ryšium su psichotropinių ar narkotinių medžiagų vartojimu ne medicinos tikslais, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą vartotą psichotropinių ar narkotinių medžiagų įgijimą, laikymą, gabenimą ir siuntimą.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos - tai augalai, preparatai, priemonės arba medžiagos, kurios pagal Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą įrašytos į Sveikatos apsaugos ministerijos tvirtinamus narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232⁽²⁾ straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas -
baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusiu asmens, arba pavartoja smurta, nepavojinga gyvybei ir sveikatai, arba asmens, kuriam minėtos priemonės buvo patikėtos ryšium su jo tarnybine padėtimi arba patikėtos saugoti, taip pat asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232⁽¹⁾ straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojoje dalyse, 232⁽³⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾ straipsniuose, -

baudžiama laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų su atémimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbtai tam tikra darba, arba užsiimti tam tikra veikla, arba be atémimo šios teisės.

Psichotropiniu ar narkotiniu medžiagų grobimas, jeigu tai padarė itin pavojingas recidyvistas arba tai padaryta užpuolant plėšimo tikslu, taip pat psichotropiniu ar narkotiniu medžiagų grobimas stambiu mastu -

baudžiamas laisvės atémimu nuo septynerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232³ straipsnis. Draudžiamu auginti opijaus aguonu ir kanapiu séjimas
arba auginimas

Draudžiamu auginti opijaus aguonu, taip pat indiškų, Pietų Mandžiūrijos, Pietų Čiujaus, Pietų Archonos ir Pietų Krasnodaro kanapiu séjimas arba auginimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai. padaryti pakartotinai arba asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232¹ straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojoje dalyse, 232², 232⁴, 232⁵ ir 232⁸ straipsniuose, -

baudžiami laisvės atémimu iki aštuonerių metų.

232⁽⁴⁾ straipsnis. Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas

Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas arba patalpų tiems patiemems tikslams suteikimas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232⁽⁵⁾ straipsnis. Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas

Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta dviejų ar daugiau asmenų atžvilgiu arba padaryta pakartotinai asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytu šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽³⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾ straipsniuose, -

baudžiama laisvės atémimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, padaryta nepilnamečio atžvilgiu, -

baudžiama laisvės atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232⁽⁶⁾ straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, išgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabėjimo ar siuntimo nustatyti taisykių pažeidimas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, išgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabėjimo ar siuntimo nustatyti taisykių pažeidimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba be atėmimo šios teisės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232⁷ straipsnis. Neteiko galios.

232⁸ straipsnis. Neteisėtas aliejinių aguonų ir kanapių sėjimas
arba
auginimas

Neteisėtas aliejinių aguonų, taip pat kanapių, išskyrus šio kodekso 232³ straipsnio pirmojoje dalyje nurodytas rūšis, sėjimas arba auginimas, padarytas pakartotinai per vienerius metus po administracinių nuobaudos paskyrimo už tokius pat pažeidimus, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, pirmiau padariusio viena iš nusikaltimų, numatytu šio straipsnio pirmojoje dalyje, šio kodekso 232¹ straipsnio trečiojoje ir ketvirtuojuje dalyse, 232², 232³, 232⁴ ir 232⁵ straipsniuose, -

baudžiami laisvės atėmimu iki aštunierių metų.

232⁹ straipsnis. Neteisėta farmacinė veikla

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, kuriam buvo paskirta administracinių nuobauda už tokia veikla, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atėmimo.

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, turinčio teistumą už tokį pat nusikaltimą, arba padaryta stambiu mastu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atėmimo.

Neteisėta farmacinė veikla, sukėlus i sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atėmimo.

233 straipsnis. Neteisėtas nuodinguju, sprogstamuju, gailiujų ar lengvai užsidegančių medžiagų siuntimas

Neteisėtas siuntimas paštu ar bagažu nuodinguju medžiagų, taip pat sprogstamuju, gailiujų arba lengvai užsidegančių medžiagų ar daiktų -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

234 straipsnis. Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, išgijimas, gaminimas ir realizavimas

Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, srogmenų ar srogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, išgijimas, gaminimas arba realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki penkerių metų.

Neteisėtas daugiau kaip dviejų vienetų šaunamujų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg srogstamųjų medžiagų ar srogmenų laikymas, išgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Pastaba. Asmenys, per du mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos per policiją savanoriškai Ginklų fondui atidavę neteisėtai išgytus ir laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis, srogmenis ar srogstamąsias medžiagas, nuo baudžiamosios atsakomybės atleidžiami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

234⁽¹⁾ straipsnis. Šaunamojo ginklo, šaudmenų, srogmenų ar srogstamųjų medžiagų grobimas

Šaunamojo ginklo, šaudmenų, srogmenų ar srogstamųjų medžiagų grobimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba padaryta asmens, kuriam šaunamasis ginklas, šaudmenys, srogmenys ar srogstamosios medžiagos išduoti tarnybinio naudojimosi reikalams arba patikėti saugoti, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Daugiau kaip dviejų vienetų šaunamujų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg srogstamųjų medžiagų ar srogmenų grobimas, taip pat šaunamojo ginklo, šaudmenų, srogmenų ar srogstamųjų medžiagų grobimas, padarytas plėšimo būdu arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

234² straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų grobimas

Radioaktyviųjų medžiagų grobimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

234³ straipsnis. Grasinimas pagrobti radioaktyviąsias medžiagas

Grafinimas pagrobti radioaktyviąsias medžiagas turint tikslą priversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizinių arba juridinių asmenų atlikti kokį nors veiksma arba atsisakyti nuo jo, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo išgyvendinimo, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Grasiniamas panaudoti radioaktyviąsias medžiagą turint tikslą sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo išgyvendinimo, -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

234⁽⁴⁾ straipsnis. Nusikalstamų grupių ginklavimas

Ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų grobimas, laikymas, išgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdavimas nusikalstamoms grupėms ginkluoti -
baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

235 straipsnis. Neteisėtas nešaunamojo ginklo nešiojimas, gaminimas
arba realizavimas

Neteisėtas nešaunamuojų ginklų (kardų, durtuvų, durklų, medžioklinių peilių, arbaleto) arba kitokių įtaisų bei daiktų, specialiai pagamintų ar pritaikytų gyvybei atimti, kūno sužalojimams padaryti, gaminimas turint tikslą juos realizuoti, jų realizavimas, taip pat nešiojimas -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauda.

236 straipsnis. Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamųjų medžiagų laikymas

Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamųjų medžiagų laikymas, sudaręs salygas kitam asmeniui juos neteisėtai panaudoti, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba bauda.

Ta pati veika, jeigu ji sukélé žmonių mirtį, turto sunaikinimą stambiu mastu ar kitokias sunkias pasekmes, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

236¹ straipsnis. Neteisėtas karaté mokymas

Nustatyti karaté sporto sekciju steigimo arba piliečių į jas priėmimo taisyklių pažeidimas arba mokymas sekcijoje sporto taisyklése uždraustu veiksmu, taip pat karaté veiksmų savavališkas mokymas be atitinkamų organų leidimo, jeigu tai padaryta po to, kai buvo taikytos už tokius pažeidimus administraciniés nuobaudos, -
baudžiami laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, anksčiau teisto už neteisėtā mokymą karaté, arba susiję su materialiniés naudos žymiu mastu gavimu, -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

237 straipsnis. Neteisėtas vertimasis gydymu

Vertimasis gydymu kaip profesija, neturint reikiama medicininio išsilavinimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, sukelusi ilgalaikį sveikatos sutrikimą arba mirtį, -
baudžiama laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų.

238 straipsnis. Kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimas

Pažeidimas taisyklių, nustatyti užkirsti keliui epideminėms ar kitoms užkrečiamosioms ligoms arba kovoti su jomis, jeigu tai sukelė ar galėjo sukelti ligos išplitima, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Pavojaus kitam asmeniui užsikrēsti pavojinga infekcine liga sukelimas, padarytas asmens, kurį sveikatos apsaugos įstaigos informavo apie jo ligą ir įspėjo dėl apsaugos priemonių, kurių jis turi laikytis bendraudamas su kitais žmonėmis, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

239 straipsnis. Lindynių laikymas ir savadavimas

Apkvaišinimo vaistais ir kitomis narkotinėms nepriklausančiomis priemonėmis lindynių organizavimas ar laikymas arba patalpu suteikimas šiems tikslams -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Azartinį lošimą, ištvirkavimo arba alkoholinių gėrimų vartojimo lindynių laikymas, jeigu už lindynių laikymą kaltininkui per vienerius metus buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda.

Savadavimas prostitutijai -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų arba bauda.

Nepilnamečio, materialiai, tarnybiškai ar kitaip priklausomo asmens iutraukimas į prostituciją, taip pat iutraukimas į prostituciją šantažo ar apgaulės būdu ar panaudojant psichinę ar fizinę prievara -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

239¹ straipsnis. Azartiniai lošimai

Azartiniai lošimai iš pinigų, daiktų ir kitokių vertybų viešosiose, tam nenustatytose vietose, jeigu jie padaryti po to, kai už tokia pat veiką buvo paskirta administracinė nuobauda, -
baudžiami bauda.

240 straipsnis. Neteko galios.

241 straipsnis. Itraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veikla arba
girtavimą

Itraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veikla, užsiiminėjimą azartiniais lošimais ar elgetavimu -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Nugirdymas nepilnamečio, padarytas asmens, nuo kurio tarnybiškai priklausė nepilnametis, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Įtraukimas nepilnamečio į girtavimą -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

241¹ straipsnis. Įtraukimas nepilnamečių į ne medicininį vaistų
ir
kitu priemoniu, sukeliančiu apkaišinima,
vartojimą

Įtraukimas nepilnamečių į nemedicininį vaistų ir kiu
nenarkotinių priemonių, sukeliančių apkaišinima, vartojimą, -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

242 straipsnis. Pornografinių daiktų gaminimas ir platinimas

Pornografinių raštų, spausdintų leidinių, atvaizdų ar kitokių
pornografinio pobūdžio daiktų gaminimas arba laikymas, turint tikslą
juos platinti, taip pat jų platinimas -
baudžiami laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

Vaikų iki 18 metų panaudojimas pornografiniams spausdintiems
leidiniams, atvaizdams, videofilmams, kino filmams ar kitiems
pornografinio pobūdžio daiktams gaminti -
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki ketverių metų ir
bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

242¹ straipsnis. Smurto ir žiaurumo kulta propaguojančių
kūrinių
gaminimas arba platinimas

Kino ir videofilmų ar kitokių kūrinių, propaguojančių smurto ir
žiaurumo kultą, gaminimas, platinimas, demonstravimas arba laikymas,
turint tikslą juos platinti arba demonstruoti, -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais
tam pačiam laikui arba bauda.

243 straipsnis. Kapo išniekinimas

Kapo išniekinimas -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos
darbais tam pačiam laikui, arba bauda.
Ta pati veika, susijusi su paminklu ar kitokiu ant kapo arba
ape esančiu daiktu pagrobimu, taip pat lavono išniekinimas -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

244 straipsnis. Kultūros vertybų apsaugos taisyklių pažeidimas

Kultūros vertybų apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu tai
padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinė nuobauda už
tokią pat pažaidą, arba jeigu tai sukélé žymia žala -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos
darbais iki dvejų metų, arba bauda.

245 straipsnis. Gamtos apsaugos ıslatymų pažeidimas

Gamtos apsaugos įstatymu pažeidimas, jeigu tai padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinių nuobauda už tokia pat pažaida, arba jeigu tai sukélé žymią žala, -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

245¹ straipsnis. Vandens, žemės ir oro teršimas

Vandens telkinių ir žemės teršimas nevalytais ir nenukenksmintais nutekamaisiais vandenimis arba kitomis kenksmingomis pramonės ar komunalinių įmonių atliekomis, arba kitoks vandens telkinių ar žemės teršimas, taip pat oro teršimas kenksmingomis pramoninės gamybos atliekomis, jeigu šie veiksmai sukélé arba žinomai galéjo sukelti kenksmingas pasekmes žmonių sveikatai, žemės ūkio gamybai arba gyvajai gamtai, -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukélé sunkais pasekmes, -
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų.

245² straipsnis. Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų alliekų ir medžiagų neteisėtas išvertimas siekiant palaidoti jūroje

Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba šiu atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, neteisėtas išvertimas iš laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti jūroje Lietuvos Respublikos vidaus jūrą ir teritorinių vandens ribose, taip pat nurodytų medžiagų bei atliekų neteisėtas išvertimas iš Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti atviroje jūroje, -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

245³ straipsnis. Jūros teršimas medžiagomis, kenksmingomis žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitomis atliekomis bei medžiagomis

Lietuvos Respublikos vidaus jūrą ir teritorinių vandens teršimas neteisėtai išverčiant i tuos vandenis iš laivų bei kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų medžiagas, kenksmingas žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinius, kuriuose tokiai medžiagai yra daugiau už nustatytas normas, arba kitas atliekas bei medžiagos, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms ar kliudyti kitoms teisėtomis jūros naudojimo rūšims, arba nesiiuant reikiamu priemonių, neleidžiančiu jiems savaimė patekti i tuos vandenis, taip pat atvirosios jūros vandenį teršimas neteisėtai išverčiant iš Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų minėtas medžiagos, mišinius bei atliekas arba nesiiuant reikiamu priemonių, neleidžiančiu jiems savaimė patekti i tuos vandenis, kai tuo pažeidžiamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, -

baudžiami laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie padarė esminę žala žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, poilsio zonoms arba kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, -
baudžiami laisvės atémimu iki penkerių metų arba bauda.

245⁴ straipsnis. Nepranešimas apie išvertimą į jūrą medžiagų, kenksmingų žmoni sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų bei medžiagų

Laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti, apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta, arba jie neišvengiamai praras Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandenų ribose medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinių, kuriuose tokia medžiaga yra daugiau už nustatytas normas, ar kitų atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, taip pat Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių platformų ar kitokių dirbtinai pastatyti jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta į atvirą jūrą minėtų medžiagų, mišinių bei atlieku, -
baudžiami pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

246 straipsnis. Transporto priemones vairuojančių asmenų pažeidimas eismo saugumo ar transporto eksplotavimo taisyklių

Neblaivaus asmens, vairuojančio transporto priemonę pažeidimas eismo saugumo ar transporto eksplotavimo taisyklių, jeigu tai sukélé nukentėjusiajam lengvą kūno sužalojimą ar padarė didelę materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauta su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksplotavimo taisyklių, jeigu tai sukélé nukentėjusiajam apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio antrojoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiamama laisvės atémimu nuo dvejų iki septynerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksplotavimo taisyklių, jeigu tai sukélé vieno ar daugiau asmenų mirtį, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio ketvirtojoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiama laisvės atémimu nuo penkerių iki dylikos metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtį tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio kodekso 246, 248, 248¹, 248² straipsniuose minimomis transporto priemonėmis reikia laikyti visų rūšių automobilius, traktorius ir kitokias savaeiges mašinas, troleibusus, taip pat motociklus ir kitas mechanines transporto priemones.

246¹ straipsnis. Neteko galios.

247 straipsnis. Darbo savaeigėmis mašinomis taisykliu pažeidimas

Traktoriaus ar kitokios savaeigės mašinos vairuotojo pažeidimas nustatytuoj darbo saugumo taisykliu, jeigu tai sukélė nukentėjusiajam lengvą, apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą arba padaré žymia materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés vairuoti transporto priemones iki dvejų metų ar be atémimo šios teisés.

Ta pati veika, sukélusi nukentėjusiojo mirtį arba padariusi sunkų kūno sužalojimą dviem arba daugiau asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu iki dešimties metų su atémimu teisés vairuoti transporto, priemones iki penkerių metų ar be atémimo šios teisés.

248 straipsnis. Išleidimas eksploatuoti techniniu atžvilgiu netvarkingu transporto priemonių

Išleidimas eksploatuoti žinomai netvarkingu techniniu atžvilgiu transporto priemonių arba kitoks šiurkštus tū priemonių eksploatavimo taisykliu, užtikrinančiu eismo ar darbų saugumą, pažeidimas, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukélė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių

techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų arba be atémimo šios teisés.

248¹ straipsnis. Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems

vairuotojams

Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems vairuotojams, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukélė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atémimu teisés eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų.

248² straipsnis. Perdavimas vairuoti transporto priemone neblaiviam

asmeniui

Perdavimas vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui, padarytas pakartotinai per vienerius metus, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atémimu teisés vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta perduodant vairuoti transporto priemonę, priklausančią asmeninės nuosavybės teise, -

baudžiama laisvės atémimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atémimu teisés vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

249 straipsnis. Transporte galiojančių taisyklių pažeidimas

Pažeidimas transporte galiojančių taisyklių eismo tvarkai ir saugumui užtikrinti, jeigu dėl to buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

249¹ straipsnis. Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas

Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas stabdymo kranu, atjungus stabdomają oro magistralę arba kitokiu būdu, jeigu dėl to buvo pažeistas normalus traukinių eismas,-

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu ji sukélé nelaimingą atsitikimą žmonėms, katastrofa, riedmenų sugadinimą arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atémimu iki aštuonerių metų.

249² straipsnis. Orlaivio nuvarymas

Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų. Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas, arba tokio orlaivio pagrobimas nuvarymo tikslu, naudojant smurta ar grasinant arba sukėlus tokiais veiksmais orlaivio avarija ar kitas sunkias pasekmes, baudžiami laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, jeigu dėl jų buvo sunkiai sužaloti žmonės, -

baudžiami laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

250 straipsnis. Neteko galios.

250¹ straipsnis. Žiaurus elgesys su gyvūnais

Žiaurus elgesys su gyvūnais, sukélęs ju žuvimą arba sužalojimą, taip pat gyvūnų kankinimas, padaryti asmens, kuriam per vienerius metus buvo taikoma administraciniu poveikiu priemonė už tokius pat veiksmus, -

baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba bauda.

Vienuoliktasis skirsnis

NUSIKALTIMAI KRAŠTO APSAUGOS TARNYBAI

251 straipsnis. Įsakymo nevykdymas

Įžūlus viršininko įsakymo nevykdymas ar netinkamas vykdymas -

baudžiamas laisvés atémimu iki dvejų metų.

Ta pati veika, sukélusi sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Karys, neįvykdės viršininko įsakymo, verčiančio sulaužyti priesaiką ar aiškiai neteisėto, pagal baudžiamuosius įstatymus neatsako.

252 straipsnis. Grasinimas viršininkui

Grafinimas viršininkui jį nužudyti, sužaloti ar kitaip smurtauti, ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad grafinimas bus įvykdytas, -
baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų.

253 straipsnis. Pasipriešinimas viršininkui

Fizinis smurtas prieš viršininką ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

254 straipsnis. Smurto veiksmai prieš pavaldinį

Fizinis smurtas prieš pavaldinį, kurį padarė viršininkas, eidamas krašto apsaugos tarnybos pareigas, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

255 straipsnis. Pavaldinio arba viršininko įžeidinėjimas

Sistemingas garbés arba orumo žeminimas žodžiu, raštu arba veiksmu. padarytas pavaldinio ar jaunesniojo vyresniajam, arba viršininko prieš pavaldinį ar vyresniojo prieš jaunesnijį, bent vienam iš jų einant krašto apsaugos tarnybos pareigas, -
baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų.

256 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos statutų taisyklių pažeidimas

Krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytu vienas kitam nepavaldžių karių tarpusavio santykių taisyklių pažeidimas, pasireiškės mušimu ar kitokiu smurtu, nepavojingu nukentėjusiojo gyvybei ir sveikatai, -

baudžiamas laisvés atémimu iki vienerių metų.

Tie patys veiksmai, sukélé lengvą arba apysunkią kūno sužalojimą, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo vienerių iki penkerių metų. Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, taip pat sukélé sunkų kūno sužalojimą, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų.

257 straipsnis. Neteisėtas įsakymas

Aiškiai neteisėto įsakymo davimas ar vertimas tokį įsakymą vykdyti. taip pat jo vykdymas, sukélé sunkų kūno sužalojimą, padare didelę materialinę žalą arba kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

258 straipsnis. Laikinas pasišalinimas

Savavališkas kario pasišalinimas iš dalinio arba tarnybos vienos. taip pat jo neatvykimas laiku be pateisinamų priežasčių i tarnyba, trukės ilgiau kaip penkias paras, -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

259 straipsnis. Dezertyravimas

Privalomosios tarnybos kario pasitraukimas iš karinio dalinio arba tarnybos vietas, turint tikslą išvengti krašto apsaugos tarnybos, taip pat turint tokį pat tikslą neatvykimas į šią tarnyba -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

260 straipsnis. Savavališkas pasitraukimas iš dalinio kautynių aplinkybėmis

Savavališkas kario pasitraukimas iš dalinio arba tarnybos vietas, taip pat neatvykimas į tarnybą kautynių aplinkybėmis be pateisinamų priežasčių, nesvarbu, kokia jų trukmė, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

261 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

262 straipsnis. Krašto apsaugos turto pasisavinimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos, komandiruotės ar kitokio krašto apsaugos turto pasisavinimas -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

263 straipsnis. Krašto apsaugos turto praradimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos arba kitokio krašto apsaugos turto. patikėto tarnybos reikalams, praradimas arba sugadinimas dėl jų laikymo pažeidimo ar aplaidumo -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

264 straipsnis. Tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas

Tyčinis ginklų, šaudmenų, transporto priemonių, karinės technikos ar kitokio krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas, nesant itin pavojingo valstybinio nusikaltimo požymių, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki aštuonerių metų.

265 straipsnis. Sargybų statuto, konvojaus ir patrulio tarnybų taisyklių pažeidimas

Sargybų statuto taisyklių pažeidimas sargybos postuose, taip pat patrulio ir konvojaus tarnybų taisyklių pažeidimas, sukélé sunkias pasekmes, -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

266 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos tarnybos taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnyba, pažeidimas šios tarnybos taisyklių, dėl ko buvo padarytas nusikaltimas arba didelė materialinė žala valstybei, - baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

267 straipsnis. Vidaus tarnybos statuto taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio pavesta tarnyba dalinyje (išskyrus sargyba), pažeidimas vidaus tarnybos statuto taisyklių, sukélęs sunkias pasekmes, -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

268 straipsnis. Žūvančio karo laivo palikimas

Vado, neivykdžiusio iki galio savo tarnybos pareigą, palikimas žūvančio karo laivo -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.
Ta pati veika, jei dėl to žuvo žmonės arba atsirado kitos sunkios pasekmės, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

269 straipsnis. Kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas

Dalinio kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

270 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šio skirsnio straipsnius atsako kariai, t.y. Lietuvos Respublikos piliečiai, atliekantys krašto apsaugos ar vidaus reikalų sistemoje privalomają (pradinę ar aktyviajame rezerve), profesinę arba savanorių karo tarnybą (kariai savanoriai - karinių mokymų, pratybų ar specialiųjų užduočių vykdymo metu).

Kiti asmenys, organizavę, kurstę ar padėję padaryti nusikaltimus krašto apsaugos tarnybai, atsako pagal atitinkamus šio skirsnio straipsnius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-725, 98.05.05, Žin., 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)

Dvyliktasis skirsnis
NUSIKALTIMAI NUOSAVYBEI

271 straipsnis. Vagystė

Slaptas ar atviras svetimo turto pagrobimas (vagystė) -
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba pataisos darbais, arba bauda.

Vagystė, padaryta pakartotinai, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba įsibraunant į negyvenamąja patalpa, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta įsibraunant į gyvenamąja patalpa, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta stambiu mastu, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo šešerių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

272 straipsnis. Plėšimas

Svetimo turto užvaldymas panaudojant fizinių smurtą arba grasinant tuo pat ji panaudoti, arba kitaip atimant galimybę nukentėjusiajam priešintis (plėšimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, padarytas pakartotinai, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba įsibraunant į negyvenamają patalpą, arba panaudojant šaunamąjį ginklą, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, susijęs su sunkaus kūno sužalojimo padarymu arba padarytas įsibraunant į gyvenamają patalpą, arba stambiu mastu, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo šešerių iki dvylikos metų su bauda ar be baudos.

273 straipsnis. Turto prievartavimas

Atviras, užmaskuotas paslaugų siūlymu ar kitokia forma pridengtas reikalavimas perduoti turta, teisę į turta arba padaryti kitus turtinio pobūdžio veiksmus ar nuo jų susilaikyti, tiesiogiai arba užuominomis grasinant panaudoti fizinių smurtą prieš nukentėjusį ar jo artimuosisius sunaikinti ar sugadinti jų turta ar kitaip šantažuojant (turto prievartavimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dveju iki penkerių metų ir bauda.

Turto prievartavimas panaudojant fizinių smurtą, sunaikinant ar sugadinant turta arba panaudojant kitokią prievartą, taip pat padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba pakartotinai. -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauda.

Turto prievartavimas, sukélęs didelę materialinę žalą ar kitas sunkias pasekmes, arba esant stambaus masto turtiniam reikalavimui, taip pat padarytas organizuotos grupės arba panaudojant šaunamąjį ginklą ar sprogmenis. -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

274 straipsnis. Sukčiavimas

Svetimo turto užvaldymas arba teisés į turta įgijimas apgaule (sukčiavimas) -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų su bauda ar be baudos.

Sukčiavimas, padarytas pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę programą, išrašant į kompiuterio atmintį klaidingus duomenis, taip pat kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojima, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų su bauda ar be baudos.

Sukčiavimas, padarytas stambiu mastu, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

275 straipsnis. Turto pasisavinimas arba iššvaistymas

Kaltininkui patikėto ar esančio jo žinioje svetimo turto pasisavinimas arba iššvaistymas -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų su bauda ar be baudos, su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla, ar be tokios teisés atémimo.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusia asmenų, -

baudžiamā laisvės atémimu iki penkerių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla, arba be tokios teisés atémimo.

Kaltininkui patikéto ar esančio jo žinioje svetimo turto pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu -

baudžiamas laisvés atémimu nuo penkerių iki dešimties metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas arba dirbtį tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla su bauda ar be baudos.

276 straipsnis. Radinio pasisavinimas

Pasisavinimas rasto arba atsitiktinai patekusio svetimo didelės vertės turto -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

277 straipsnis. Turtinės žalos padarymas apgaule arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu

Turtinės žalos padarymas kitam asmeniui vengiant atsiskaitymų už atliktus darbus ar suteiktas paslaugas, taip pat vengiant kitų mokėjima, jeigu tai padaryta apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę programą, išrašant į kompiuterio atmintį klaidingus duomenis, taip pat kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojimą -

baudžiamā laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

278 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia

Svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta padegant ar kitokiu visuotinai pavojingu būdu, arba išardant ar sugadinant ryšiu, elektros, duju, šilumos ar vandens ūkiu įrenginius, arba sunaikinant ar sužalojant turinčias istorinė-kultūrinę reikšmę vertybes, arba padariusi nukentėjusiajam didelę turtinę žala, -

baudžiamā laisvės atémimu iki septynerių metų su bauda ar be baudos.

279 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas dėl neatsargumo

Neatsargus svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas, padaręs nukentėjusiajam didelę turtinę žala, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

280 straipsnis. Sąvokšaiškinimas

s

Šio skirsnio straipsniuose numatytais turto pagrobimas laikomas stambiu, jeigu pagrobtijo ar reikalaujamo perduoti turto vertė viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą arba pagrobtas automobilis.

271, 272, 273, 274 ir 275 straipsniuose pakartotiniu laikomas nusikaltimas, padarytas asmens, padariusio kuri nors iš nusikaltimų, numatytu šiuose straipsniuose arba šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232^2 , 234^1 , 234^2 straipsniuose.

281 straipsnis. Nusikalstamu būdu gauto turto īgijimas arba realizavimas

Turto, gauto šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232^2 . 234^1 , 271-277, 312 straipsniuose numatytu būdu, īgijimas arba realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu, taip pat sistemingai arba asmens, turinčio teistumą už tokio pat nusikaltimo padaryma, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo vienerių iki penkerių metų su bauda ar be baudos.

Trylikčiasis skirsnis
NUSIKALTIMAI VALSTYBĖS TARNYBAI

282 straipsnis. Kyšio priėmimas

Valstybės pareigūno priėmimas kyšio už atlikimą ar neatlikimą, duodančiojo ar kito asmens interesais veiksmų, kuriuos jis turėjo ar galėjo atlikti eidamas pareigas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Kyšio priėmimas stambiu mastu arba susijęs su prievertavimu duoti kyši -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų ir su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

283 straipsnis. Neteisėto atlyginimo priėmimas

Valstybės tarnautojo neteisėto atlyginimo priėmimas už atlikimą ar neatlikimą duodančiojo ar kito asmens interesais veiksmų, kuriuos jis turėjo ar galėjo atlikti eidamas tarnyba, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda ar be jos arba bauda su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu arba susiję su prievertavimu duoti neteisėtą atlyginimą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauda ar be jos arba bauda su atėmimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

284 straipsnis. Papirkimas

Perdavimas valstybės pareigūnui ar valstybės tarnautojui pinigu ar turtinių vertybių arba sudarymas salygų turėti tokia turtinė nauda

už atlikimą ar neatlikimą veiksmų, kuriuos pareigūnas ar tarnautojas turėjo ar galėjo atlikti eidamas pareigas, -

baudžiamas laisvés atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu, -

baudžiami laisvés atémimu nuo trejų iki penkerių metų arba bauda.

Asmuo, kuris papirkо pareigūna ar tarnautoja, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybés, jeigu jis apie tai pareišké savo noru iki bylos iškėlimo dėl šio papirkimo arba jeigu jo atžvilgiu buvo pavartotas prievertavimas.

285 straipsnis. Piktinaudžiavimas tarnyba

Tyčinis valstybés pareigūno ar valstybés tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, jeigu tai buvo padaryta savanaudiškais ar asmeniniai tikslais, arba padaręs didelę žalą valstybés interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvés atémimu iki ketverių metų ir bauda arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Tyčinis valstybés pareigūno ar valstybés tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukélęs didelę žalą valstybés interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų metų iki penkerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

286 straipsnis. Valstybés pareigūno neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje

Valstybés pareigūno neteisėtas dalyvavimas individualios įmonės, tikrosios ūkinės ar komanditinės bendrijos, akcinės bendrovės ar kredito įstaigos komercinėje, ūkinėje, finansinėje veikloje, padaręs didelę žalą valstybés interesams, -

baudžiamas bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be tokios teisés atémimo.

287 straipsnis. Tarnybos įgaliojimų viršijimas

Valstybés pareigūno ar valstybés tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktu jam tarnybos teisių savanaudiškais ar asmeniniai tikslais arba padaręs didelę žalą valstybés interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvés atémimu iki penkerių metų ir bauda arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Valstybés pareigūno ar valstybés tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktu jam tarnybos teisių, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukélęs didelę žalą valstybés interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvés atémimu nuo trejų iki šešerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

288 straipsnis. Tarnybos pareigų neatlikimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo neatlikimas savo pareigų arba jų atlikimas netinkamai dėl nerūpestingumo, jeigu dėl to padaryta didelė žala valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

289 straipsnis. Tarnybinis suklastojimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingu žinių arba surašymas ar išdavimas suklastoto dokumento, arba žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir(ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų arba bauda su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjima patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukėlusios didelę žala valstybės interesams,

-
baudžiamos laisvės atémimu nuo trejų iki šešerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

290 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šį kodeksą valstybės tarnautojas yra asmuo, kuris atlieka tam tikras pareigas (išskyrus ūkines-technines funkcijas) įtaigoje, įmonėje, organizacijoje ir kuriam atlyginimas mokamas iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų, tačiau neturi valstybės pareigūno įgaliojimų.

Valstybės pareigūnas yra asmuo, kuris dirbdamas valstybės valdžios, valdymo, savivaldos, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintose institucijose vykdė valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgalinimus.

Šio skirsnio 282 straipsnio antrojoje dalyje numatytais kyšio priėmimas, 283 straipsnio antrojoje dalyje numatytais neteisėto atlyginimo priėmimas, 284 straipsnio antrojoje dalyje numatytais papirkimas laikomi padaryti stambiu mastu, kai pinigų suma, turtinės vertybės ar turtinė nauda viršija 150 minimalaus gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Kai šio skirsnio 285 straipsnio antrojoje dalyje numatytais piktnaudžiavimas tarnyba, 286 straipsnyje numatytais neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, 287 straipsnio antrojoje dalyje numatytais tarnybos įgaliojimų viršijimas, 288 straipsnyje numatytais tarnybos pareigų neatlikimas, 289 straipsnio antrojoje dalyje numatytais tarnybinis suklastojimas padaro turtinę žala, didele žala laikoma, kai padaryta turtinė žala

valstybei ar kitiems asmenims viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Keturioliktasis skirsnis
NUSIKALTIMAI TEISINGUMUI

291 straipsnis. Melagingas pranešimas apie nusikaltima

Pranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros ištaigoms arba teismui apie žinomai nebūtą nusikaltimą -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų arba dirbtinai sudarant įrodymus,-
baudžiami laisvės atémimu nuo vienerių iki ketverių metų su bauda ar be jos.

292 straipsnis. Melagingas asmens iškundimas

Melagingas asmens iškundimas, kad jis padare nusikaltimą ar administracinių teisės pažeidimą ištaigai arba pareigūnui, turintiems teisę pradėti baudžiamąjį ar administracinių persekiojimą, -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus arba kaltinant asmenį padarius sunkų nusikaltimą, taip pat kai tokie veiksmai sukélė sunkias pasekmes, -
baudžiami laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų.

293 straipsnis. Melagingi parodymai, išvados, paaiškinimai ir vertimai

Melagingas liudytojo ar nukentėjusiojo parodymas, eksperto ar revizoriaus melagingos išvados davimas, specialisto melagingo paaiškinimo ar išvados davimas, taip pat žinomai neteisingas vertėjo vertimas, padaryti kvotos, parengtinio tardymo metu arba nagrinėjant byla teisme, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus, taip pat kai dėl tokių veiksmų asmuo buvo neteisėtai suimtas, nuteistas ar išteisintas, turėjo didelę turtinę žalą, taip pat kai tokie veiksmai sukélė kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvės atémimu nuo vienerių iki ketverių metų su bauda ar be jos.

Nukentėjusysis ar liudytojas neatsako už melagingų parodymų davimą, jei tai padare siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės pats, taip pat, kad jos išvengtų jo šeimos nariai arba artimieji giminaičiai, ir prieš apklausą nebuvo supažindintas su teise atsisakyti duoti tokius parodymus ar atsakyti iš tokius klausimus.

294 straipsnis. Nepranešimas apie nusikaltimą

Nepranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros ištaigoms arba teismui be svarbios priežasties per kiek galima trumpesnį laiką apie žinomai rengiamą, daroma ar padaryta nelegalu asmenų gabenimą iš

Lietuvos Respublikos teritorija, joje arba iš jos ar jų slėpimą (82⁽¹⁾ straipsnis), tyčinį nužudymą (104 ir 105 straipsniai), nusikalstamo susivienijimo kūrimą ar dalyvavimą jo veikloje (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro akta (227⁽³⁾ straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobima (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobima (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamu grupių ginklavimą (234⁽⁴⁾ straipsnis) ir orlaivio nuvarymą (249⁽²⁾ straipsnis) -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba baus.

Asmuo neatsako už nepranešimą apie nusikaltimą, jeigu jam, jo šeimos nariams arba artimiesiems giminiųčiams po pranešimo apie nusikaltimą būtų iškilusi grėsmė būti patraukiems baudžiamojon atsakomybén.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

295 straipsnis. Nusikaltimo slėpimas

Iš anksto nepažadėtas tyčinio nužudymo (104 ir 105 straipsniai), tyčinio sunkaus kūno sužalojimo sunkinančiomis aplinkybėmis (111 straipsnio 2 dalis), išžaginimo sunkinančiomis aplinkybėmis (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), nusikalstamo susivienijimo kūrimo ar dalyvavimo jo veikloje (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro akto (227⁽³⁾ straipsnis), neteisėto psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, išgijimo, laikymo, gabėjimo, siuntimo arba realizavimo sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3 ir 4 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamuju medžiagų grobimo (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimo (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamu grupių ginklavimo (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivio nuvarymo (249⁽²⁾ straipsnis) vagystės sunkinančiomis aplinkybėmis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), plėšimo (272 straipsnis), turto prievartavimo (273 straipsnis), turto pasisavinimo sunkinančiomis aplinkybėmis (275 straipsnio 3 dalis), kontrabandos sunkinančiomis aplinkybėmis (312 straipsnio 2 ir 3 dalys), neteisėto prekių ar produkcijos neišvežimo iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinkybėmis (312⁽¹⁾ straipsnio 3 dalis), netikru pinigų ar vertybinių popieriu pagaminimo, laikymo arba paleidimo apyvarton (327 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymo (333 straipsnis), okupuotos valstybės civilių trėmimo (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais (335 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos pažeidimo (336 straipsnis) slėpimas, padarymo įrankių ir priemonių, pėdsakų, nusikalstamu būdu išgytu daiktų, taip pat dokumentų, turinčių įrodomają reikšmę, paslėpimas arba tyčinis jų sunaikinimas ar sužalojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be jos arba baus.

Asmuo neatsako už nusikaltimo slėpimą, jeigu jis tai padarė, siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės pats, taip pat, kad jos išvengtų jo šeimos nariai arba artimieji giminiųčiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

296 straipsnis. Nusikaltimą padariusio asmens slėpimas

Iš anksto nepažadėtas asmens, padariusio sunkų nusikaltima, slėpimas norint padėti jam išvengti baudžiamojos persekiojimo ar laisvės atémimo bausmės atlikimo -

baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki penkerių metų su bauda ar be jos.

Asmuo neatsako už šiame straipsnyje numatyta veika, jeigu jis slėpė savo šeimos narį arba artimą giminaitę.

297 straipsnis. Poveikis liudytojui, nukentėjusiajam, ekspertui, specialistui, revizoriui ar vertėjui

Siekimas paveikti liudytoja, nukentėjusijį, eksperta, specialistą, revizorių ar vertėją, kad jie kvotos, parengtinio tardymo metu ar teisme duotų melagingus parodymus, išvada, paaiškinimus, surašytų melaginga revizijos akta arba melagingai išverstų, taip pat kliudymas jiems pagal šaukimą atvykti pas kvotęja, tardytoja, prokurorą ar i teismą, jeigu tai padaryta paperkant ar panaudojant prieš šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius fizinių smurta, sunaikinant ar sužalojant jų turta, taip pat grasinant panaudoti fizinių smurta, sunaikinti ar sužaloti turta,

-
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

297¹ straipsnis. Siekimas paveikti nukentėjusijį, kad jis susitaikytų su kaltininku

Siekimas paveikti nukentėjusijį, valstybės institucijos ar juridinio asmens astovą, kad jie susitaikytų su kaltininku, jeigu tai padaryta paperkant ar panaudojant prieš šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimus giminaičius fizinių smurta, sunaikinant ar sužalojant jų turta, taip pat grasinant panaudoti fizinių smurta, sunaikinti ar sužaloti turta arba kitaip šantažuojant,

-
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

298 straipsnis. Kišimasis į kvotęjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veikla

Mėginimas bet. kokia forma paveikti kvotęja, tardytoja, prokurorą ar teisėją, norint sukliudyti išsamiai, visapusiskai ir objektyviai atlikti parengtinį tyrimą arba teisingai išnagrinėti byla teisme, taip pat mėginimas bet kokia forma paveikti teismo antstoli, susijęs su jo tarnybinių pareigų vykdymu,

-
baudžiamas pataisos darbas iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti grasinant panaudoti fizinių smurta prieš kvotęja, tardytoja, prokurorą, teisėją ar teismo antstoli, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jų turta,

-
baudžiamai laisvės atémimu iki trejų metų su bauda ar be jos.

Kišimasis į kvotęjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veikla, padarytas panaudojant fizinių smurta prieš šiuos pareigūnus, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jų turta,

-
baudžiamas laisvės atémimu nuo dveju iki šešerių metų su bauda ar be jos.

299 straipsnis. Kvotos ar parengtinio tardymo duomenų viešas pagarsinimas

Kvotos ar parengtinio tardymo neskelbtinu duomenu pagarsinimas iki bylos nagrinējimo teisiamajame posedyje be oficialaus leidimo - baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

300 straipsnis. Kalinio pabégimas

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atémimo bausmę asmens pabégimas iš sulaikymo vietos -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant smurtą prieš sargyba ar kitus sulaikymo įstaigos administracijos atstovus arba padarant didelę turtinė žala sulaikymo vietos įs-taigai, -
baudžiami laisvės atémimu nuo vienerių iki šešerių metų.

301 straipsnis. Kalinio išlaisvinimas

Išlaisvinimas sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atémimo bausmę asmens, padarytas panaudojus smurta, apgaulę arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu, -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

302 straipsnis. Vengimas atlikti laisvės atémimo bausmę

Nuteistojo, kuriam leista trumpam laikui išvykti iš laisvės atémimo vietos, be pateisinamos priežasties laiku negrižimas į bausmės atlikimo vietą -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba bauda.

302¹ straipsnis. Piktybinis teismo sprendimo ar nutarties nevykdymas

Piktybinis vengimas įvykdyti teismo sprendima ar nutarti, kai skolininkas tris ir daugiau kartų pažeidžia teismo nustatytaus sprendimo ar nutarties įvykdymo terminus, -
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba bauda.

303 straipsnis. Laisvės atémimo įstaigu darbo dezorganizavimas

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atémimo bausmę asmens terorizavimas kitų asmenų, laikomų laisvės atémimo vietose, -
baudžiamas laisvės atémimu iki šešerių metų.

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atémimo bausmę asmens organizavimas kitų, laikomų laisvės atémimo vietose, asmenų riaušių, kurių metu buvo sužaloti ar žuvo žmonės arba buvo padaryta didelę turtinė žala, taip pat aktyvus dalyvavimas tokiose riaušėse -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkiolikos metų.

304 straipsnis. Turto, kuriam taikomas laikinas nuosavybės teisés apribojimas, aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išeikvojimas, perleidimas ar paslėpimas

Patikėto turto, i kurį nuosavybės teisė laikinai apribota, taip pat aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išeikvojimas, perleidimas arba paslėpimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų su bauda arba be jos ar bauda.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu, -

baudžiama laisvės atémimu iki šešerių metų su bauda ar be jos.

305 straipsnis. Sąvokos išaiškinimas

Artimieji giminaičiai reiškia tėvus, vaikus, tikruosius brolius bei seseris, senolius, vaikaičius, taip pat sutuoktinį. Šeimos nariais laikytini asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 329 straipsnyje.

Penkioliktasis skirsnis
NUSIKALTIMAI ŪKININKAVIMO TVARKAI

306 straipsnis. Vertimasis neteiséta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla

Vertimasis stambiu mastu komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės ar kitokių neteisėtu būdu arba neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauta arba tik bauta.

Vertimasis uždrausta komercine ar ūkine veikla stambiu mastu -
baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauta arba tik bauta.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

306⁽¹⁾ straipsnis. Vertimasis neteiséta branduoline veikla

Veiklos branduolinėje energetikoje vykdymas be atitinkamos valstybės valdymo institucijos išduotos licencijos arba kitaip pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauta ar be baudos arba pataisos darbais su bauta ar be baudos, arba tik bauta.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-460, 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

307 straipsnis. Neteiséta įmonės veikla

Steigimo dokumentuose nenumatytose veiklos vykdymas stambiu mastu -

baudžiamas pataisos darbais ir bauta arba tik bauta.

Įmonės, kuri naudojama kaip priedanga kitokiai negu įmonės steigimo dokumentuose numatyta, be to, neteisėtai veiklai, įsteigimas ar veikla -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauta arba tik bauta.

308 straipsnis. Kitos įmonės prekės ženklo naudojimas

Be leidimo kitos įmonės prekės ženklo, įregistruoto patentų biure, naudojimas pagamintoms prekėms žymėti ir tokiu prekių pateikimas realizuoti -

baudžiamas bauta su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba be tokios teisės atėmimo.

Jei šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytu atveju kitos įmonės prekių ženklais buvo pažymėtas didelis prekių kiekis arba pagamintų prekių kokybė labai skyrėsi nuo prekių kokybės tos įmonės,

kurios prekių ženklais buvo naudojamas, arba nukentėjusiajai įmonei buvo padaryta didelė žala, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauta arba tik bauta su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikra darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be tokios teisés atémimo.

309 straipsnis. Falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas

Prekių, neatitinkančių tų savybių, kurios yra nurodytos gaminio kortelėje. kitokiuose kokybės pažymėjimuose, ar kitaip falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas turint tikslą realizuoti - baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauta arba tik bauta.

Bet kaip falsifikuotų prekių gaminimas, pardavimas ar laikymas turint tikslą parduoti stambiu mastu ar dideliais kiekiais - baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų.

310 straipsnis. Naminės degtinės, progos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérinų, nedenatfiruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir ju skiedinių, aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabemas ir realizavimas

Naminės degtinės, progos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gérinų gaminimas, laikymas, gabemas, pardavimas ar kitoks realizavimas. taip pat ir aparatu jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabemas, pardavimas ar kitoks realizavimas - baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauta arba tik bauta.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio gaminimas, laikymas, gabemas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo - baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų ir bauta.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių) gaminimas, laikymas, gabemas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo - baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauta.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), turinčių pavojingą žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingą medžiagą ar tokio pobūdžio priedų, gaminimas, laikymas, gabemas, pardavimas ar kitoks realizavimas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki šešerių metų ir bauta.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojinges žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus, pardavimas ar kitoks realizavimas, sukéléš žmogaus mirti ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki dešimties metų ir bauta.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse, padaryta dideliais kiekiais, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo ketverių iki aštuonerių metų ir bauta.

Už veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama penki ir daugiau litrų naminės degtinės, progos ar kitu namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio ar techninio etilo alkoholio.

Už veika, numatyta šio straipsnio trečiojoje dalyje, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama vienas ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), o už veika, numatyta šio straipsnio ketvirtrojoje ir penktojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda neatsižvelgiant į alkoholio skiedinių (mišinių) kiekį.

Šio straipsnio šeštojoje dalyje dideliu kiekiu laikoma penkiasdešimt ir daugiau litrų naminės degtinės, progos ar kitu namų gamybos stiprių alkoholinių gérimu, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio, taip pat jų skiedinių (mišinių) bei dešimt ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojingas žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus.

310⁽¹⁾ straipsnis. Apmokestinamu prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas

Akcizais apmokestinamu prekių laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatyta tvarką, padarytas stambiu mastu, - baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų ir bauda.

Kitų apmokestinamu prekių, nei nurodyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatyta tvarką, padarytas dideliu mastu arba sistemingai, -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

311 straipsnis. Vartotoju apgaulė

Vartotoju apgaulė parduodant ne to pavadinimo, ne tos kokybės, ne to svorio, ne to komplektavimo, ne tų matų prekes arba prekes, kurių realizavimo terminas yra pasibaigęs, ir tų faktų nepranešimas pirkėjui, taip pat vartotojų apgaulė atsiskaitant už parduotas prekes -

baudžiama laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla ar be tokios teisés atémimo arba tik bauda.

312 straipsnis. Kontrabanda

Prekių, pinigu, meno vertybių ar kitu privalomu pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną per muitines, nepateikiant jų muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės, arba naudojant suklastotą muitinės deklaracija ar kitus dokumentus, arba gabenant kitu pavadinimu prekes ar daiktus, nei nurodyta muitinės deklaracijoje ar kituose dokumentuose, -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba bauda.

Prekių, pinigu, meno vertybių ar kitų privalomu pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną ne per muitines, taip pat šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamuju, radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių, nuodingujų ir stipriai veikiančių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų, prekursorių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną, nepateikiant jų muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės arba neturint leidimo juos pervežti, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki šešerių metų ir bausda ar be baudos.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, padaryta grupės iš anksto susitarusių asmenų arba pakartotinai, arba stambiu mastu, arba didelio kiekinio šaunamųjų ginklų, šaudmenų, srogmenų ar srogstamuju medžiagų kontrabanda -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų ir bausda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

312⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos

Neteisėtas nukrypimas nuo muitinės nustatyto maršruto gabenant prekes tranzitu ar jas eksportuojant iš Lietuvos Respublikos -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bausda.

Neteisėtas prekių ar produkcijos, kurios pagal tranzito arba eksporto dokumentus turėjo būti išvežtos per Lietuvos Respublikos sieną, neišvežimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų ir bausda ar be baudos.

Tos pačios veikos, padarytos stambiu mastu, -

baudžiamos laisvės atėmimu nuo trejų iki septynerių metų ir bausda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

313 straipsnis. Apgaulingi pareiškimai apie įmonės veikla

Apgaulingu duomenų apie įmonės komercinę, ūkinę, finansinę veiklą ar turta pateikimas ataskaitoje, viešuose pasiskymuose ar publikacijose veikiant įmonės vardu, taip pat apgaulingos nepriklausomo auditoriaus išvados apie įmonės finansinės atskaitomybės teisingumą pateikimas, jei toks kreditoriu, akcinių, valstybinių ar kitų įstaigų, įmonių ar asmenų suklaudinimas dėl įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės ar turto sukėlė sunkias materialines pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bausda arba tik bausda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-540, 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)

314 straipsnis. Paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį

Paskolos iššvaistymas azartiniams lošimams, savo ar kitų asmenų asmeninėms išlaidoms padengti ar kitoks ne pagal paskirtį paskolos panaudojimas padarant kreditorui ar laiduotojui turtinės žalos -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bausda.

Tie patys veiksmai, padarę kreditorui ar laiduotojui didelę turtinę žala, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų ir bauda.

315 straipsnis. Privedimas prie bankroto

Nepranešimas apie įmonės nemokumą įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla arba be tokios teisés atémimo.

Privedimas įmonės prie bankroto tyčia blogai ją valdant, jei tuo padaroma turtinė žala kreditorui, akcininkui ar kitam asmeniui,

-
baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla arba be tokios teisés atémimo.

Bankrotas, lydimas turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai gražinti, paslėpimo, iššvaistymo ar perleidimo tretiesiems asmenims,

-
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtį tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla.

316 straipsnis. Skolininko nesąžiningumas ir apgaulė

Turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai gražinti, paslėpimas, iššvaistymas. perleidimas, pervedimas į užsienį ar pardavimas nepateisinamai pigiai patekus į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbus nemokiu, jei tuo padaryta turtinė žala kreditoriams,

-
baudžiamas laisvės atémimu nuo vienerių iki trejų metų arba tik bauda.

Naujų sutarčių prekėms pirkti sudarymas ar paskolų paémimas žinant apie negalimumą už pirktas prekes sumokėti ar gražinti skola, taip pat melagingi pareiškimai ataskaitoje, viešuose pasisakymuose ar publikacijose apie neegzistuojančias skolas arba apie asmens žinioje esančio turto priklausomybę, padaryti asmens, patekusio į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbusio nemokiu,

-
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauda.

317 straipsnis. Pramoninis šnipinėjimas

Pramonine paslaptimi įmonėje esančios informacijos apie joje vykdomus tyrimus, ruošiamus gamybai ar gaminamus pavyzdžius, naudojama technologija, ruošiamus susitarimus su kitais partneriais rinkimas neteisėtai patenkant prie informacijos šaltinių ar naudojant specialius prietaisus informacijai rinkti, jei minėti veiksmai daromi norint gautą informaciją perduoti kitiems asmenims ar įmonėms arba pasinaudoti ja pačiam savo ūkinėje veikloje,

-
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

318 straipsnis. Pramoninės, komercinės ar banko paslapties paskelbimas

Informacijos apie įmonės veikla, laikomos pramonine, komercine ar banko paslaptimi, suteikimas kitam asmeniui norint gauti turtinę ar asmeninę naudą, jei informaciją asmuo sužinojo ryšium su tarnyba šioje įmonėje arba tokia veikla padarė didelę turtinę žala nukentėjusiajam,

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

319 straipsnis. Komercinis papirkimas

Pinigais, vertybėmis, kitokiu turtu ar paslaugomis nepagrįsto atlyginimo davimas asmeniui, tarnaujančiam komercinéje, ūkinéje ar finansinéje įmonéje, už tai, kad šis priimtu palankius sprendimus ar atliktu duodančio tokį atlyginimą asmens naudai kitokius veiksmus, ieinančius j paperkamo asmens tarnybines funkcijas, ar susilaikytu nuo tokių veiksmų atlikimo, -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybés asmuo, davęs nepagrįstą atlyginimą, jei pats savo noru pareišké apie tokio atlyginimo davimą.

320 straipsnis. Nepagrīsto atlyginimo priémimas

Asmens, tarnaujančio komercinéje, ūkinéje ar finansinéje įmonéje arba užsiimančio profesine veikla, priémimas nepagrīsto atlyginimo už palankią sprendimų priémima ar atlikimą atlyginima duodančio asmens naudai kitų veiksmų, ieinančių į jo tarnybines pareigas, ar susilaikymą nuo tokių veiksmų -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Nepagrīsto atlyginimo priémimas stambiu mastu -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų.

321 straipsnis. Piktnaudžiavimas pasitikėjimu komercinéje, ūkinéje ar finansinéje veikloje

Tyčinė veika, prieštaraujanti komercinės, ūkinės ar finansinės įmonės interesams, padaryta asmens, paskirto ar igalioto valdyti tokią įmonę ar atsakingo už atskiras jos veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojima, jeigu šia veika valstybei, komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei ar asmeniui padaryta didelė žala, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikra darbą ar užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

321⁽¹⁾ straipsnis. Aplaidumas komercinéje, ūkinéje, finansinéje ar profesinéje veikloje

Asmens, paskirto ar igalioto valdyti komercinę. ūkinę ar finansinę įmonę ar atsakingo už atskiras ju veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojimą arba užsiimančio profesine veikla, netinkamas pavesto darbo atlikimas dėl nerūpestingumo, padaręs komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei, valstybei ar asmeniui didelę žala, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikra darbą ar užsiimti tam fikra veikla nuo trejų iki penkerių metų ar be tokios teisés atémimo.

321⁽²⁾ straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Šio kodekso 312 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytas prekių, pinigu, meno vertybų ar kitų privalomų pateikti

midtinei daiktų gabėjimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną užtraukia baudžiamą atsakomybę, kai neteisėtai gabėjamu per Lietuvos Respublikos valstybės sieną daiktų, prekių, pinigų ar meno vertybių vertė viršija 100 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Šio kodekso 312 straipsnio antrojoje dalyje numatyta radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių kontrabanda laikoma kontrabanda prekių (dvigubos paskirties - civilinės ir karinės - prekių ir technologijų, branduolinių medžiagų ir branduolinėje veikloje naudojamų įrenginių, dvigubos paskirties prekių, kurios gali būti naudojamos branduolinėje veikloje), išrašytu į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus kontroliuojamų strateginių prekių ir technologijų sąrašus.

Šio kodekso 306 straipsnyje numatyta neteisėtas vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, 307 straipsnio pirmojoje dalyje numatyta steigimo dokumentuose nenumatytoveiklos vykdymas, 310⁽¹⁾ straipsnyje numatyta apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabėjimas ar realizavimas, 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta kontrabanda ir 312⁽¹⁾ straipsnio trečiojoje dalyje numatyta neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos laikomas padarytas stambiu mastu, kai verčiamasi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka ar kitokiu neteisėtu būdu, ar uždrausta komercine ar ūkine veikla, ar neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta licencija (leidimas), arba vykdoma steigimo dokumentuose nenumatyta veikla ir gaunamos pajamos (iplaukos), paskutinių 12 mėnesių pajamos (iplaukos) ar nustatyta tvarka neapskaitytu prekių vertė, neteisėtai laikomų, gabėjamų ar realizuotų apmokestinamų prekių vertė, ar kitokios padarytos turtinės žalos, neteisėtai gabėjamų daiktų, prekių, pinigų ar meno vertybių vertė arba neišvežamų prekių ar produkcijos vertė viršija 500 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą. Nustatant iplaukas, gaunamas verčiantis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, gali būti naudojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti Mokesčio bazės netiesioginio nustatymo metodai.

Šio kodekso 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta šaunamuoj ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų kontrabanda laikoma padaryta dideliu kiekiu, kai neteisėtai gabėjama daugiau kaip du vienetai šaunamuoj ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų, daugiau kaip 0,1 kg sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-617, 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. VIII-744, 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. VIII-849, 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

Šešioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI FINANSAMS

322 straipsnis. Aplaidus apskaitos tvarkymas

Aplaidus įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų neišsaugojimas, jeigu dėl to nebuvo galima visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės veiklos, komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatų ar invertinti turto, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais ir bauda ar be baudos arba tik bauda.

323 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų suklastojimas, paslėpimas ar sunaikinimas, jeigu tuo buvo trukdoma visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatus ar invertinti turta, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba tik bauda.

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas, padarytas sunaikinant ar suklastojant kasos aparato kontrolinę juostą, mokesčiu arba muitinės dokumentus, neįtraukiant iš apskaita produkcijos, žaliaivų ir prekių, laikant jas be įsigijimo dokumentu, išmokant darbo užmokestį pagal neoficialų žiniaraštį ar visai be žiniaraščio, arba kitaip be apskaitos panaudojant pinigines lėšas ir materialines vertybes, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki penkerių metų ir bauda.

324 straipsnis. Žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelna
pateikimas

Žinomai neteisingų duomenų apie savo arba įmonės pajamas, pelna ar ju naudojima įrašymas į deklaraciją arba į nustatyta tvarka patvirtintas ataskaitas bei kitus dokumentus ir ja pateikimas valstybinei mokesčių inspekcijai -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti pakartotinai, -
baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

325 straipsnis. Mokesčių ir įmokų vengimas

Nepateikimas laiku valstybinei mokesčių inspekcijai deklaracijos ar nustatyta tvarka patvirtintos ataskaitos ir kito dokumento apie savo turta ar pajamas arba įmonės pajamas, pelna arba nesumokėjimas laiku mokesčių po šiu dokumentų pateikimo dėl priežasčių, nesusijusių su nemokumu, po to, kai mokesčių inspekcija raštu priminė apie pareiga pateikti deklaraciją ar kitokius nustatyta tvarka patvirtintus dokumentus bei ataskaitas ir sumokėti mokesčius,

-
baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žalą valstybei, -
baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki šešerių metų.

Valstybinio socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo ir ju mokėjimo nustatytos tvarkos pažeidimas, vengimas registruotis draudėju valstybinio socialinio draudimo įstaigose, neįsileidimas valstybinio socialinio draudimo įstaigu pareigūnų tikrinti duomenų, susijusių su valstybinio socialinio draudimo įmokomis bei išmokomis, nepateikimas jiems dokumentu arba ju nuslėpimas, klaidingų žinių suteikimas, neteisingų duomenų apie gautas pajamas, reikalingų valstybinei socialinio draudimo pensijai skirti, įrašymas į išduodamas piliečiams pažymas ar kitus dokumentus, taip pat valstybinio socialinio draudimo įstaigu pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymas, jeigu už tai draudėjui per vienerius metus pakartotinai buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ar bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žalą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki ketverių metų.

326 straipsnis. Pinigu plovimas

Operacijų nusikalstamu būdu įgytais pinigais atlikimas arba nusikalstamu būdu įgytų pinigu naudojimas komercinei, ūkinei veiklai, jei taip naudojant siekiama nuslėpti arba išteisinti tokius pinigus (pinigu plovimas), -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki septynerių metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

Pinigu plovimas, padarytas pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki aštuneriu metų su atémimu teisés eiti tam tikras pareigas ar dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

326¹ straipsnis. Neteisėtas banko paskolos išdavimas

Banko paskolos išdavimas pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymą ar Lietuvos banko nutarimų nustatyta tvarką, jei paskola nebuvo sugražinta laiku, -

baudžiamas laisvės atémimu iki dvejų metų arba tik bauta ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukélusi banko nelikvidumą, nemokumą, bankrota ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki penkerių metų ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

326² straipsnis. Nepateisinamai rizikinga banko operacija

Tyčinis nepateisinamai rizikingas banko paskolos išdavimas ar kitokia tyčinė nepateisinamai rizikinga banko operacija, dėl kurios bankui buvo padaryta didelė žala, -

baudžiamas laivės atémimu nuo dvejų iki ketverių metų arba tik bauta ir atémimu teisés eiti tam tikras pareigas, dirbtai tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

327 straipsnis. Netikru pinigu ar vertybinių popieriu pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton

Netikru lito bilietu ir monetų ar kitos valstybės pinigu, esančių apyvartoje, ar vertybinių popieriu pagaminimas arba paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

Netikru pinigu ar vertybinių popieriu, numatytu šio straipsnio pirmojoje dalyje, pagaminimas ar laikymas dideliais kiekiais arba jų paleidimas apyvarton dideliais kiekiais -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvylirkos metų ir bauta ar be baudos.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytu pinigu ar vertybinių popieriu, kuriuos asmuo gavo kaip tikrus, žinotinas paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų arba bauta.

328 straipsnis. Netikru pašto ženklų, važiavimo bilietu pagaminimas

Netikru pašto ženklų ar važiavimo bilietu pagaminimas ar realizavimas -

baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų ir bauda ar be baudos.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu ar versliškai, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo dvejų iki šešerių metų ir bauda
ar be baudos.

328¹ straipsnis. Netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų
gaminimas, realizavimas, laikymas ar
naudojimas

Netikrų banderolių ar kitų specialių ženklų prekėms, kuriomis draudžiamas prekiauti be banderolių ar kitų specialių ženklų, gaminimas, laikymas, realizavimas ar naudojimas dideliais kiekiais arba jei dėl to padaryta didelė žala valstybei, -
baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauda.

Dideliu kiekiu laikoma, kai banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

329 straipsnis. Operacijų su pinigais ar vertybiniais popieriais
norminių aktų pažeidimas

Operacijų su vertybiniais popieriais ar užsienio valiuta norminių aktų pažeidimas, taip pat pinigu, pelno, kapitalo pervedimas į kitas valstybes pažeidžiant Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus -

baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba tik bauda.

329¹ straipsnis. Banko paskolos gavimas apgaule

Banko paskolos gavimas pateikus apgaulingus duomenis, nesant sukčiavimo požymių, arba kitu žinotinai neteisėtu būdu -
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų.

329² straipsnis. Piktybinis vengimas sugražinti paskolą

Piktybinis vengimas sugražinti paskolą, esant teismo sprendimui, -
baudžiamas laisvės atémimu iki ketverių metų ir bauda arba be jos.

Ta pati veika, sukėlusi banko nelikviduma, nemokumą, bankrota ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

329³ straipsnis. Sąvokos išaiškinimas

Šio kodekso 15 ir 16 skirsniuose įmonė reiškia visų rūšių ūkines, komercines, kredito ir finansines įmones, bendroves, įstaigas, bendrijas, asociacijas, susivienijimus ir organizacijas.

Septynioliktasis skirsnis
NUSIKALTIMAI GYVŪNIJAI IR AUGMENIJAI

330 straipsnis. Neteisėtas medžiojimas

Medžiojimas žvérių ar paukščių, kuriuos medžioti visiškai uždrausta, arba neteisėtas medžiojimas, padaręs stambia žala, arba neteisėtas medžiojimas naudojant transporto priemones -

baudžiamas laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

331 straipsnis. Neteisėta žvejyba ar retu ir nykstančiu vandens gyvūnu
gaudymas

Neteisėta vertingų veislių žuvų žvejyba ar retu arba nykstančiai vandens gyvūnu gaudymas, įsigijimas arba laikymas, taip pat neteisėta žvejyba ar vandens gyvūnu gaudymas, padaręs stambią žala, -
baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

332 straipsnis. Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymu
pažeidimas

Įrenginių ar kitokių įtaisinių statymas Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, taip pat sudarymas aplink juos saugumo zonu neturint reikiamo leidimo: įrenginių ir kitokių įtaisinių Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe apsaugos, nuolatiniu priemoniu, įspėjančiu apie jų buvimą palaikymo bei įrenginių ir įtaisinių, kurių eksplotavimas galutinai nutrauktas, likvidavimo neužtikrinimas, taip pat nesiémimas saugumo zonoje priemonių jūros gyvūnų ištakliams nuo žalingų atlieku apsaugoti, -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda.

Užsienio piliečių tyrimas, žvalgymas ir eksplotavimas gamtos turtu ir vykdymas kitokių darbų Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, jei tai tiesiogiai nematyta Lietuvos Respublikos ir suinteresuotos užsienio valstybės sutartimi arba kompetentingu Lietuvos Respublikos valdžios organu išduotu specialiu leidimu, -

baudžiami laisvės atémimu iki vienerių metų ir bauda arba be jos, arba bauda.

Kodeksas papildytas skirsniu:

Nr. VIII-776, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

A š t u o n i o l i k t a s i s s k i r s n i s
KARO NUSIKALTIMAI

333 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų

žudymas

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto ar okupacijos metu įsakant žudyti ar žudant: asmenis, kurie kapituliavo sudėdami ginklus ar neturėdami kuo priešintis; sužeistuosius, ligonius ar žūvančio karo laivo jūreivius; karo belaisvius; okupuotoje, aneksuotoje, užgrobtose ar karo veiksmų teritorijoje buvusius civilius ar kitus asmenis, kuriems karo metu suteikiama tarptautinė apsauga, -

baudžiamas laisvės atémimu nuo dvilykos iki dvidešimties metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

334 straipsnis. Okupuotos valstybės civilių trėmimas

Karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos salygomis civilių trėmimas (deportavimas) iš okupuotos ar aneksuotos teritorijos į okupavusios ar aneksavusios arba trečiosios šalies teritorija -

baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki dvidešimties metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

335 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais

Tarptautinių humanitarinės teisės normų pažeidimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu sunkiai sužalojant, susargdinant arba kankinant sužeistuosius, ligonius, žūvančio karo laivo jūreivius, karo belaisvius, civilius ar kitus tarptautinės humanitarinės teisės saugomus asmenis ar atliekant su jais biologinius ar medicininius eksperimentus, neteisétai paimant persodinti jų organus ar audinius, neteisétai imant jų kraują ar kitaip nežmoniškai su jais elgiantis, taip pat nukautujų kūnų išniekinimas keršto arba teroro tikslu -
baudžiamas laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

336 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis: išvarant iš gyvenamosios vietas ar perkeldinant; priverčiant pereiti į kita tikėjimą; žaginant moteris ar verčiant jas užsiimti prostitucija; naudojant įbauginimo ir teroro priemones, imant įkaitus, taikant kolektyvinės bausmes, neteisétai uždarant į koncentracijos stovyklą, atskiriant vaikus nuo tévų ar globéjų, sukeliant bado mirties grésmę gyventojams, nubaudžiant kriminaline bausme be neprilausomo teismo sprendimo arba be gynybos garantijų teisme, konfiskuojant jų turtą ar dideliu mastu ji nusavinant arba sunaikinant, kai tai nepateisinama kariniu būtinumu; nustatant neteisétas ir nepagrįstai dideles kontribucijas bei rekvizicijas, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

337 straipsnis. Draudžiama karo ataka

Tarptautinės humanitarinės teisės normų draudžiama karo ataka prieš civilius, medicinos ar civilinės gynybos personalą, karo ar civilinę ligoninę, medicinos punktą, transporto priemonę, pervežančią sužeistuosius ar ligonius, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Komiteto ar nacionalinės Raudonojo Kryžiaus ar Raudonojo Pusménulio draugijos personalą, jeigu šis personalas, ši ligoninė, medicinos punktas ar transporto priemonė turi specialius tarptautinius skiriamuosius ženklus, arba karo ataka prieš neginama gyvenvietę ar demilitarizuota zoną, arba karo ataka nepasirenkant konkretaus taikinio ir žinant, kad ji gali sukelti civilių žūti arba civilinio objekto sunaikinimą, arba prieš kombatantus, aiškiai pasitraukusius iš mūšio ir nesipriešinusius, -

baudžiama laisvės atémimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Karo ataka prieš didelį pavoju aplinkai ir žmonėms kelianti objekta - atominę elektrinę, užtvanką, nuodingą medžiagą saugykla ar kita panašų objekta žinant, kad ji gali sukelti itin sunkių pasekmių,

-
baudžiama laisvės atémimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atémimu iki gyvos galvos.

338 straipsnis. Civilių ar karo belaisvių prievertinis panaudojimas priešo ginkluotosiose pajégose

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis verčiant civilius arba karo belaisvius tarnauti prieš ar okupanto ginkluotosiose pajégose, arba civilių ar karo belaisvių kaip gyvojo skydo panaudojimas karo operacijoje -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

339 straipsnis. Saugomų objektų naikinimas ar nacionaliniu vertybų grobstumas

Karo būtinumu nepateisinamas istorinių paminklų, kultūros ar religijos objektų, saugomų tarptautiniai ar valstybės vidaus teisės aktais, naikinimas arba nacionalinių vertybų išgrobstumas okupuotoje ar aneksuotoje teritorijoje, padarę didelę žala, -
baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dvylikos metų.

Pastaba. Baudžiamojo kodekso 333-339 straipsniai turi grįztamąją galia.

340 straipsnis. Uždraustu karo priemonių naudojimas

Įsakymas karo veiksmuose panaudoti uždraustas karo priemones ar karo vedimo būdus, jų panaudojimas pažeidžiant tarptautinių sutarčių ar visuotinai pripažintų tarptautinių papročių dėl karo vedimo priemonių ar būdų nuostatas -

baudžiamas laisvės atémimu nuo trejų iki dešimties metų.

341 straipsnis. Marodieriaivimas

Įsakymas grobti arba pagrobimas kautynių lauke daiktų iš nukautujų
ar sužeistuju -
baudžiamas laisvės atémimu iki penkerių metų.

342 straipsnis. Vilkinimas repatrijuoti karo belaisvius

Nepateisinamas vilkinimas paleisti ar repatrijuoti karo belaisvius sudarius taikos sutartį ar nutraukus karo veiksmus -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

343 straipsnis. Vilkinimas paleisti internuotus civilius arba neleidimas repatrijuoti kitiems civiliams

Nepateisinamas vilkinimas paleisti internuotus užsieniečius civilius ar neleidimas kitiems civiliams jų pageidavimu repatrijuoti iš tévynė iš ginkluoto konflikto šalies teritorijos, kai karo veiksmai buvo nutraukti, -
baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

344 straipsnis. Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusménulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos panaudojimas

Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusménulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos ar kito visuotinai pripažintu tarptautinės organizacijos ženklo ar emblemos panaudojimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu -

baudžiamas laisvės atémimu iki trejų metų.

Teksto pabaiga

